

Eesti=Ma Rahwa
Lühikenne

Palwe = Ramat;

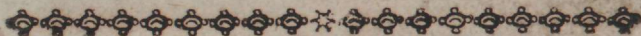
Seäl sees on

Hommiko=, Shto=, Kirriko= ja
muud kaunid Palwed,

Mis

üks wagga Kristi=Jnnimenne

Iggapäaw ja iggal ajal omma
Hinge kasjaks woib teha.

Trükkitud 1782. Aastal.

Joan. Kam. 4. Peatük. 24. salm.

Jummal on üks Waim, ja, kes tedda
kummardawad, peawad tedda wai-
mus ja tões kummardama.

Armas Sõbber.

Meed kallid kärsud ja tootused, mis läbbi
 Jummal on käskinud palwet teha, ja too-
 tanud kuulda, peawad meile maenitsusete olle-
 ma, et meie omma sure hinge hädda püame diete
 tunda, ja omma heide Jummalale käest abbi ot-
 sine. Temma oit armolonne ja heide, ja tahhab
 meid aidata, temma on keigewäggewam ja woib
 meid aidata. Surem hulk mõtleb, et nemmad
 ei moista luggeda egga palwet teha, sepärrast
 jätwad nemmad palwet mahha, ja ei lia sedda
 armo, mis Jummal heal meile neile tahhab an-
 da. Nemmad mõtlewad, et Jummal ilusad
 ja targad sannad tahhab, ja et palwe wägga
 raske assi on; se läbbi tewad nemmad etnesiele
 suurt kahjo. Sest, mis Jummal palwo helib
 wäljaspiddistest jannust, kui temma me e südda-
 me pohja issi läbbikatuub ja ärratunneb? Tem-
 ma teab ja moistab nende häddalise sallata ad
 mõtted ja õhkamisjed. Sepärrast moistab keige
 rummalam innimenne palwet teha, kui teama
 omma hädda sees keigest üddamest Jummalale po-
 le õhfab, ja JEsusse pärrast abb pallub nisug-
 guste sannadega, mis hädda issi õpperab, sest se
 palwe on Jummalale mele pärrast, ja kuuksie
 temmalt heideste. Rõrged ja hooplikkud jann-
 nad tunnistawad ühhest kõrgest süddamest, sed-
 da ta wihtab. Sepärrast pea enna u murret
 süddame kui sannade pärrast, et finno palwed,
 ja õhkamisjed ühhest pattustpõdrast ja usklikkust
 süddamest tulleksid.

4
 Üks raske assi on se palwe neile, kes sedda pattust ello armastawad, ja ei tahha Jummalale pole ennast pöördä. Sest kuida woib üks innimenne, kes hädda sees ep olle, appi hüda, kui temmale mitte abbi tarwis ei lähhä? nenda ka, kuida woib üks innimenne, kes omma patto hädda ei tunne, digest süddamest luggeda? Sest et temma ei tea sedda hädda, mis sees ta ellab, ja ei tunne, egga ussu sedda abbi ja waimolikko õnnistust, mis temma omma JEsusse käest woib sada. Sepärrast pallu omma JEsust, et sinna sedda suurt hädda, mis sees sinno hing patto ja nende waimolikko waenlaste pärrast ellab, ennese sees diete teäda saad; kül sesinnane hädda-tundmine saab teggema, et sa ilma õppetamatta wois ad luggeda, ja õhkamissea allati omma JEsusse pole küssendada, senni . . . temma omma armoga sulle abbiks tulleb.

Need palwed, mis sinna siit ramatust leiad, peawad sinnule õppetusseks ja juhhatamisseks ollema, et sa ka isse õppid omma ennese sannade ja õhkamisrega Jummalale käest abbi otsima ka omma ihholikko rõ jures.

Pühha Waim on keigeparras õppetaja, kes diger palwet, mis Jummalale mele pärrast on, sinno süddamesse sütab; ilma temmata ei woi sinna mitte süddamest Jummalale palluda, kui pühha Paulus õppetab Rom. rahw. ram. 8, peat. 26 salin: Pühha Waim tulleb meie nõdrustele appi, sest meie ei tea mitte, mis meie peame palluma, nenda kui kõhhus on; agga sesamma Waim teeb palwed meie eest õhkamisrega, mis ükski ei woi üllestakida.

Kui Jummalala Waim sind hirmutab sinno pattude parrast, siis sa õppid rõõsised pattust, pöörmissse palwed teggema, ja kui tenma sinno kurbu süddant Jummalala armo ja pattude andeksandmisssega rõmustab, siis sa moistrad ommas palwes Jummalat rõmoga kirta ja tännada.

Keik innimesseid peawad kül luggema, agga keik ei kolba palwele. Nende palwed tahhab Jummal kuulda, kes omma pattude parrast hirmo ennese sees tundwad, omma endist pattust ello wihkawad ja JEsussest üksipäinis abbi otsiwad; needsammad õppiwad meie Jesanda JEsusse pühhasst Issa meie palwest, mis, ja mil wisi nemmad peawad diete Jummalat palluma. Sest se kallis palwe õppetab Jummalala rigi asjad kui üllemad ainiid keige essite palwettega talle kanoudma, siis annab Jummal peälegi, mis ihho toidusseks tarwis lähhab.

Se palwe mis su sannaga tehakse, on hea, kui se süddamest tulleb, kul südda sedda himmustab, mis su pallub; agga kes alawiteks ehk wisi parrast ja üksipäinis omma mõkkadega lobbiseb, se ei sa o'rmast palwest ühtegi kasso, waid suremat hukkatust sesamma liajulgusse parrast, et temma kawwala süddamega ja ilma kindla ussota wottab Jummalat palluda. Separrast maenitseb Jakobus ommas ramatus 1 peat. 6.8. salmist sadik: Innimenne pallugo uskus, ja ärgo olgo mitte kahhe wahhel: Sest kes kahhe wahhel on, se on merre laenede sarnane, mis rulest aetakse ja kaksipiddi heidetakse. Sest sesamma inimenne ärgo mõrtelgo, et temma middagi Jesanda käest saab.

Kui piddise süddamega mees ei olle kindel
ei ühhegi omma wiini sees.

Sepärrast on se üks õige palwe, kui sinna
pühha Waino läbbi omma süddame himmoga
Jummala pole õhkad, ja temmaga süddame ja
fuga kõnneled, kui üks laps omma isfaga, ehk
õrri omma issandaga. Kui sinna ommas süd-
dames heal meiel Jummal peäle mõtled, san-
nadega ehk sannata, siis on se üks õige palwe,
ja Jummal on tostanud sedda kuulda. Kui
ühhel lapsel middagi pudub, siis pallub temma
ni hästi, kui temma moistab, ja wannemad ei
holige illusist sannadest. Agga Jummal on il-
maotsata heldem kui ihhoikkud wannemad;
temmal ep olle ka illusid sanno tarwis, temma
ei holige neist. waid üks südda, mis ilma kaw-
wa usjeta on, temma sanna usjub, temma läest
abbi õssib ja otab, se on temma mele pärrast.
Temma teab ja moistab keik, mis meil tarwis
on, enne kui meie pallume; temma woib ja tah-
hab ka paljo ennam tehha ülle sedda, mis meie
pallume ehk moistame. Kui meie Jummalaga
ommas palwes õppisime räkima, kui üks laps
oma emmaga; kül mele siis pea saaksime tun-
da, kui helde ja armolinne meie Jummal on.
Uga kui meie palwed ja õhkamisjed Jummal
mele pärrast peawad ollema, siis pead sinna ka
õppima keik wiikama, mis Jummal keiab; sest
kuida woib Jummal sinno palwet kuulda, kui
sinna wee tahhad sedda armastada, mis Jum-
mal ei falli? Sest nenda on kirjutud Joannesse
ramatus 9 peat: 31. salm. Meie teame, et
Jummal pattusid ei tule, waid kui keigi
Jum.

Jummalakartlik on, ja teeb temma taht-
 misse järele, sedda tuleb temma. Sepär-
 rast ütleb ka suur Jummal Jesa. 1, 16-19. salm.
 Pestke ennast, puhastage ennast, saate
 ommad kurjad teud mo silma eest ärrä:
 seiske kurja reggemast; öppige head regge-
 ma; noudke mis kohhus, saate ülleanne-
 tumad õige tele, moistke kohhut waeste las-
 tele, selletage leste-naeste asjad ärra. Et
 tulge siis, ja selletagem ommad asjad is-
 feteksis, ütleb Jehowa: Kui teie pattud
 on kui elle-punnased videt, siiski peaxod
 nemmad ni walgets sama kui lummi, kui
 nemmad punnased on kui werre-karwa rie,
 peaxod nemmad ommeti walge willa sar-
 natšäts sama. Sepärrast kui sinna nüüd tah-
 had, et Jummal peab sinno palwed kuulma ja
 sind aitma, siis peab se sinno surem murre olle-
 ma, et sa keikist pattust omma JEsusse pole
 ennast pörad, ja usklikko süddamega temma nim-
 mel sedda taewast Jesa pallud. Agga se pallub
 JEsusse nimmel, kes issiennast omma pattude
 pärrast wihtab, ja ei arwa ennast middagi hea
 wäärt ollewat, agga JEsusse waggadusse ja
 kalli lunnastamisse peäle lodab, ja selle pärr-
 rast üksipäinis Jummalale käest keik armo ja ab-
 bi otab. Sesuggune astub JEsusse sees ja JEs-
 sussega omma palwega Jummalale ette ja pallub
 issiennese, omma üllematte, wannematte, sug-
 gulaste, häddaliste, waenlaste ja keikide inni-
 meste eest, ja Jummal wötrab JEsusse pärrast
 sedda palwet kuulda ja annab, mis nenda JEs-
 susse nimmel pallurakse.

Sel wiisil, armas ristil, innimenne, pallu nüüd Jummalat ishiärranis, et temma sinno süddame ennam ja ennam überpõraks, ja nisugguse mele sulle annaks, et sinna ifka armastad, mis Jummal armastab, ja wihtad, mis temma wihtab, ja ussud mis temma neile on tootanud, kes temme sanna kuulwad ja tedda armastawad. Kui sinna nüüd Jummalat tännini ei olle nenda armastanud, siis wõtta warsti se kindla nou pidada, et sa eddespidi ühtegi ennam ei tahha armastada, kui omma JEsust, ja sedda, mis temma mele pärrast on. Ja ehk kül sinno kurril südda, kurrat, ja ma ilm sind püüdwad keelda, siis ärra wessi mitte ärra pollumast ja Jummalat toorust uskmast; siis saad sinna rõmoga tunda, et se on tõssi, mis meie helde JEsus ütleb: Jggauks, kes pallub, se saab, ja kes orsib, se leiab, ja kes kopperab, sellele rebhakse lahti; se on, temma palwet kuuluse. Armolinne Jummal juhhatago sind tõe sisse, Amen.

Üks palwe, mis sees meie pallume, et meie ommad palwed süddamest woiksimine tahha.

SH! taewane Jssa, armolinne Jummal, minna ollen üks pattune mulla-tük ja ep olle wäärt, et ma ommad käd ja filmad taewa pole tõstan sind palluma; agga et sinna isfi meid olled käftnud palluda, olled meile ka tootanud, es sa meie palwed tahhad kuulda, siis tean minna, et mo palwed JEsusse Kristusse pärrast sinno mele

mele pärrast on. Uita siis, armolinne Jummal, et minna õppin diete JEsusse nimmel waimus ja tões palluma. Eiguta minno süddant, oh helde Jsa, omma sõrmega, tühjenda seddasamma keigest tühjast mõttest. Pühhitse minno su, ja panne issi need sannad minno lele peäle, mis ma sinno ette pean üllesträkima. Panne mo silmad ja kõrwad kinni, et ma ühregid ei nä egga kule, mis siin ilma peäl on, waid et südda, meel ja mõtted woiksid taewa pole minna. Kule siis ka iggal aial minno palwed, ja peästa mind keigest häddast JEsusse Kristusse pärrast, Amen.

Hommiko-Palwe.

Sh! helde, armolinne, keigewäggewenne Jummal, meie Jsaanda JEsusse Kristusse Jsa, minna tännan sind keigest süddamest, et sinna mind minnewal õsel olled armolikult hoidnud, et minno hinge waenlased mind ei woinud hukkada egga rikkuda. Sinno nimmel ollen minna ommast ihholikkust unnest üllestousnud, sinno pole pöran minna ennast wiwitamatta, sest et sinna ükspäinis mind olled lonud ja lunnastanud, ja sinna üksnes wold ka omma pühha Waimo läbbi mind ueste lua ja pühhitseda. Ar rata mind ka nüüd ja järgeste ülles waimolikust patto unnest, et minna pääw päwast woiksin diete moista, kui suur minno rummalus on mo pattuse sündinisse polest, ja fuida minno kurri südda ikka püab need kadduwad ilmalikkud aännid ja himmud suremaks ja kallimaks

piddada, kui need waimoliikud ainiid ja hilm-
 nuud. Anna mulle, armas taewane Issa, ar-
 mo, sedda minno suurt sõggedust tunda ja kah-
 hetseada, ja peästa mind sest hirmsast rummalus-
 sest. Anna ja laewata minno sees õiget usko,
 waimoliikto tarkust ja wägge, iggapäwa sinno
 sanna hästi tähhele panne sedda ükspäinis us-
 kuda, ja wihtada keel kurjad nouud, mis kur-
 ratist, kurjaist inimestest ja minno kurjast süd-
 damest mulle antakse, et minna sinno armo ja
 iggapäwase kahhetsemisse ja pattust-põõrmisse
 läbbi wiiksin omma wanna kurja süddant sur-
 retada keige pattude ja kurja hilmudega. Se-
 pärrast hola mind, keigewäggewam Onnisteggia
 selfinnatset päwal kurrati kiusatusse eest, et
 temma mind needmisse ja wandmisse, lajomis-
 se, wargusse, laiskusse, petmisse, sanna kuul-
 matta ello ja mu pattude läbbi omma wõrkude
 siise ei ja, egga se läbbi minno waele hinge ärra
 ei hukka. Pühhitse mind agga, kallis pühha
 Waim, et se uus inimenne, ehk uus südda,
 meel ja mõtte iggapäaw wiiks ettetulla, ja ei
 mitte filmakirjaks inimeste nähhes, waid Jum-
 mala ees õigusse ja pühha ello sees ellada. Alita
 mind siis ka, armas taewane Issa, et ma om-
 ma tõdd teen ei mitte filmakirjaks, kui se, kes in-
 meste mele pärrast püab olla, waid et ma
 wiiksin omma wännemarte sanna kuulda, wag-
 ga süddamega Jummalat kartes, ja hea melega
 rehha, mis nemmad käskwad. Anna mulle ar-
 mo, et minna ka nende sanna wõttan kuulda,
 kes wägga waljud on, ja mind liga tõga wae-
 wawad, et ma nisugguste wastu ei nurrise,

waid

waid kindlaste ussun, et ka se minno heaks peab tullema, kui minna kannatlik ollen, sest et keik peab heaks tullema neile, kes Jummalat armastamad. Zuhhata mind nenda, armast taewane Jsssa, tänna ja iggal aial, et keik minno mõtte, teggo ja ello woiks sinno mele pärrast olla. Sinno holeks annah minna omma hinge ja ihho, wannemad, suggulased, keige-ennamiste keik waggad risti-innimesed; sinno pühha Waim wallitsego mind, sinno pühha Ingel olgo minno jures, et se kurri waenlane minno peäle ei sa woimust, Amen.

Õhto-Palwe.

SH! helde, armolinne, keigewäggewam Jummal, meie Jssanda Jესusse Kristusse Jsssa, sind tännan minna keigest süddamest, et sinna mind minnewal päwal omma sure armo ja wäe läbbi olled hoidnud ja kaitstud, et kurrat omma kawwalussega mind ei woimud hukkada. Minna ei olle mitte wäärt keige se armo, mis sa minnule novalt põlwelt süit sadiik ja ka tännapäaw olled teinud. Mis tänno woin minna sinnule se eest anda? Paljast sannast ei holi sinna mitte, waid sinna ütled: anna, mo poeg, mo tüttar, omma süddant minnule, ja olgo sinno te ehk tahtminne minno mele pärrast. Minno helde Jsssa, sa tead, mitsuggune kurri südda mul on, se ei tahha mitte sinno teed armastada, waid ikka laia tee peäl käia, mis hukkarusse sisse satab. Wotta sedda kurja süddant minno seest, ja paranda

randa pääw pääwalt minno efsitussfed, ja te mind õige usfo läbbi kolbawaks, et minna omma patto hädda süddamest tunnen, kahhetfen, ja omma Onnisteggia JEsusse Kristusse pole kowwaste hoian, kes ütspäinis wäggen on minno patto hamad parrandama, ja minno ihho ja hinge pühhitsema. Tulleta minno mele, et kui se tänapäwane pääw on lõpnud, nenda ka minno ello pääwad peawad otsa sama, ja et sinna siis igga ühhega tahhad arro piddada, kuida temma siin ilmaas on ellanud, ja temma kätte maksta sedda möda, kui iggaüks saab teinud, olgo hea ehk kurri. Anna mulle sepärrast iggapäwa pühha murret minno hinge eest piddada, et minna woiksin täna ja igga õhto omma wiggadussfed ja efsitussfed sulle süddamest ülestunnistada, ja nende wasto abbi oisida ja leida. Oh Jssand! mae nitse mind allati omma pühha Waimo läbbi. Anna mulle andeks JEsusse Kristusse minno Jssand pärrast teik minno efsitussfed ja pattud, mis on teädawad ehk teadmatta, misga minna sinna wasto ollen efsinud, ja puhhasta minno süddant neist armolikkult. Hoia mind selsinnat sel õsel teige patto, kurja ja kahjo eest, ja ärata mind homme warra ülles, et minna ue päwaga woiksin ue ello sees kãia, teigest lihha ja waimo rojussest pühha Waimo abbi läbbi ennest puhtaks tehha, ja sedda pühhitsemist lõpetada Jummalä kartusses, Kristusse minno õnisteggia pärrast, Amen.

Hommiko-Palwe Pühhapäwal.

SH! Keigewäggeram Jummal, ja Issa, ma
 ja taewa Poja, sinno jure ma tullen, sinno
 ette langen minna põlwele mahha ja tännan sind
 keigest süddamest, et sa mind selfinnatsel õiel om-
 ma armo ribadega olled kaitsnud, ja kurja wai-
 mo ja temma seltsi eest armoliikult hoidnud.
 Sepärast peab minno südda ja su sinno helde
 armo kulumata. Selle olgo au, kirus ja tänno
 nüüd ja iggaweste. Ma pallun sind ka, et sa
 rahhaksid mind selfinnatsel päwal ja igga ajal kei-
 ge kurja eest hoida. Sinno holeks annan min-
 na omma hinge ja ihho, omma ello ja keik, mis
 mul on, ommad mõtted ja sannad. Dunista
 sinna, oh helde Jummal! minno sisserulemisise
 ja wäljaminnemisse. Olgo se päaw mul õigeks
 pühhaks päwaks; et ma muud ühtegi ette ei wõta,
 egga te, kuid ükspäinis sedda, mis läbhi
 sinno nimmi saaks pühhitserud, ja sinno riik
 meie sisse tulleks. Ürra lasie mind mitte üks-
 päinis omma uledega tännapäaw sind tenida.
 Te lahti minno südda, et so sanna woiks sinna
 sisse tungida. Üita, et ma sinno sanna ja jut-
 lust hea melega kulen, meles pean ja omma ello
 se järrele parrandan. Sel essimesesl päwal olled
 sinna, Keigewäggeram Jummal, sedda essimesest
 walgust lonud, oh! ärra jätta minno süddant
 siis mitte pimmedusse sisse, waid ütle ka müüd
 omma keigewäggerama sannaga, et sinno wal-
 gus ka minno süddames peab tousuma, et ma
 keigest rummalussest saaksin peastetud ja kui üks
 mal

walgusse laps woiksin ellada, JEsusse Kristusse, se tõssise walgusse pärrast, Amen.

Shto-Palwe Pühhapäwal.

Jggawenne ja armolinne Jummal, ma kidan ja tännan sind süddamest, et sa mind tänna-pääw keige kurja ja kahjo eest olled hoidnud. Sa olled mind omma pühha sannaga rohkeste sõdtnud ja minno hinge jahhutanud; sest on minno südda rõmus, ja minno hing kidad sind sinno heidusse ja armo pärrast. Ma pallun sind ka allandikult, hoia ja kaitse mind weel eddespidi keige hinge ja ihho kurja eest. Anna mulle armas Jssa, sedda armo, et ma unneske patto ei te, waid, et keik, mis ma mõtlen ellik nään, pühhast Waimust woiks tulla. Sesamma Waim mõtko keik hirmo minno süddamest ärra, et ma julgeste JEsusse Kristusse nimmele waggan, ja ho nime warra rahho ja hea terwissega üllestouen. Ärrata mind õigel ajal ülles, ja jata mind rõmoga minno tõ kallale minnema, ja seddasamma sinno sahtmissse järrele teggema. Ja kui se aeg rulleb, et ma sest ilmast pean ärraminnema, siis seisa sinna truieste minno iures omma abbiga, et ma surmaga nenda woitten, et ma sedda ärrawoidan, JEsusse Kristusse surma woitlemissse pärrast, Amen.

Hommiiko-Palwe Esmaspäwal.

Oh! mis paljo head olled sinna, armolinne ja helde Jummal, mulle teinud, et ma rah-
ho

ho ja hea termissegga sedda pãwa ollen sanud nõh-
 ha. Kuida pean minna sind keige sinno heateg-
 gemiste eest tãnnama? Ei maksa middagi sinno
 ees, mis sinno kãest ei tulle; siis lãkita sinna isfi
 mulle omma pũhha Waimo, et ma temma juhha-
 tamisse ja nou lãbbi, sulle tãnno annan, ja mis
 mulle tãrwis lãhhãb, sinno kãest pallun. Wõtta
 mind selfinnatsel pãwal omma warjo ja katts-
 misse alla, et minno hinge ja ihho waenlased õh-
 tegi kurja mulle ei te. Wallitse sinna mind, ar-
 mas Jõssa, et ma middagi ei hakka egga lõppeta
 ilma sinnota. Onnista minno tõ ja reggeminne.
 Ohhita mind keige pũhha kõmbede ja wiisidega.
 Anna armo, et ma woiksin omma pattude pãr-
 rast ãrdaste nõtra, õhhe ue ja walmolik o ello
 sees ellada, ja pããw pãwalt Jummalata tarkusse
 sees kãswada. Selfinnatsel pãwal olled ja
 wãggew Jummal, ãrralahhutanud sedda wet,
 mis taewa peãl on, kus pilwed on ja liinud len-
 nawad, sest weest, mis ma peãt on. Oh! se
 patto wessi on wãgga tõusnud minno sũddames;
 lahuta seãlsammas ka ãrra sedda patto wet, et
 mo sũdda woiks sinno Paradiisiks sada, ja seãl
 sees usk, armastus ja kannatus kãswada, nen-
 da et pãrrast õkski pat mind sinnust ei lahuta.
 Sinnust ma pean kinni, siis kule mind ka Jõ-
 susse Kristusse pãrrast, Amen.

Ohjo: Palwe Esmaspãwal.

Oh! iggawenne Jummal, minno keel peab jãr-
 geste sinnust rãkima, ja õtlema: Eidetud ol-
 go minno helde Jõssa, sest temma teeb minno õn-
 gele.

gele, ja ihhule palju head, temma heldus kestab iggaweste. Sesamma sinno heldusse parrast pallun minna sind: kaitse omma wäega mind ja keif, mis sa mulle olled annud. Olle sinna mulle isfi warjusk, ja olle mulle armolinne, sest so peäle lodab minno hing. Minna heidan ennast nüüd JEsusse nimmel mahha, ja maggan rahhoga; sinna agga, oh Israeli kaitfia! ei uinu egga magga. Tõsta siis omma palle walgust minno peäle, kui ma maggan. Minna ollen, armas Jummal, ristmisse läbbi sinno armia Poja JEsusse Kristusiega temma surma sisse mahhamactud; siis te mind ka temma üllestousmisse sarnatseks, et ma siis Kristusiega ue ello sees elian, ja kelge pühhadega surei wiimisel üllestousmisse päwal sinno tootud armo- ja au- rigi sisse saan, Amen.

Hommiko- Palwe Teisipäwal.

Armolinne Jummal, ma pöran ennast sinno pole, et ma enne sinnoga rägim, enne kui ma innimestega hakkam räkima, ja enne kui ma omma tö kallale lähhan; enne tännan minna sind sinno heateggemiste eest, ja pallun sinno kääst õnnistust, et minno tö ja teggo saaks õnnitud ja sinno tahtmisse järrele tehtud. Au olgo sulle kolm-aino Jummalale, sest sinno armo läbbi touse minna praego ülles; sinno arim on mind sel õiel hoidnud, ja on rahhoga mo waese pattuse kehha lastnud hingada. Et agga se õ möda läinud, ja pääro meile hakkab paistma; siis ärra jätta sinna, oh armas JEsus! sa õigusse päiik, mind mitte pimmedusse, ja süddame sõggedusse
sisse,

sisse, waid hakka nenda minno süddames paist-
ma, et iggauts saaks nähha, et Sinna mo sees
olled. Sel päwal olled ja maad lahbutanud
merrest ärra, et Ma kuivaks sanud, ja olled sedda
selsamal päwal pude, rohho ja keige sugguste
rohtudega ehbitanud. Minno südda on, parrago
Zummal! weel kui üks wessine so, mis head
wilja ei kanna; süs lahbuta sinna, arimas
Zummal, minno süddant ka sest patto weest, et
se saaks tahhedaks ja heaks, ja et ma saatsin
ühhe pu sarnatsaks, mis jõe äres on istunud,
mis omma wilja annab ommal aial, ja kenne
lehhed ei pudden. Oh Jessand! aita ja anna,
mis ma so kääst pallun, Jesusse Kristusse päw-
rast, Amen.

Ohro=palwe Zeisipäwal.

Selde Jessa, sinno armo läbbi on se tannare
pääw möda läinud, ja jouan ikka ennam
surma pole. Kiderud olgo sinno kallis nimmi, et
sa mulle aega annad ennast pattust pöördä, ja et
sa mind ep olle äkkitse surma läbbi siit ilmast ä-
rakorristanud. Sedda head tahhan minna sinno
pühha Waimo läbbi ikka meles piddada, ja se-
pärrast keigest süddamest sind kitta. Ma pallun
sind, minno ello armastaja: Anna mulle weel ni
paljo aega, et ma woin patto peäle woinust sada,
ja omma hinge waenlased omma jalge alla talla-
da. Sedda pallun minna sinno kääst keigest sad-
damest; sest minna polle, parrago Zummal! weel
mitte nisugune, kui minna kül sinno sanna jär-
rele peaksin olkema. Kinnita se nou minno sees,

et hakkãn patto wasto sure hoie ja murrega pan-
rema, ja püan sind, oh helde Jummal! Kätte sada,
et ma teys ilma sinnota ei ella, waid et sa minno
sees omma armo ja wäega woiksid ellada. Se
asja peäle mõtteldes, heidan ma ennast mahha,
ja pallun sind: Ärra lasse mind mitte sind ärra
unnustada, waid anna armo, et ma omma wodi
heites sind meles pean, ja homme ülesärkades
sinnust hakkãn räkima. Siis tean minna tõeste,
et mul ei sünni ühtegi kahjo. Sedda pallun min-
na ka JEsusse Kristusse pärrast, Amen.

Hommiõ - Palwe Resnädalil.

SH! sinna suur Jummal, kes sa issi walgus
olled, ja ellad ühe walgusse sees, kuhho üks-
ki ei sa, ja süski ni armolinne olled, et meil waes-
tel lubba on, sinno pühha palle ette tulla sind pal-
luma; sepärrast tullen minna ka seljinnatsel hom-
miõ tunnil, ja nikkutan omma siddame põlwed
sinno ette, ja tannan sind sinno sure armo eest,
mis sinna mulle teik minno ello aial olled näitnud.
Sest sinno armo läbbi ollen minna woel ellus, ja
ollen sedda päwa sanud nähha. Sa olled mind
omma warjo aia wõtnud, truiste mind kaits-
nud, ja omma wäe läbbi keige kurja eest hoidnud
nenda, et ma hea terwisega omma tööd wõin
tehha, ja ommad asjad aiada. Minno mele tuls-
leb, et sa sel pawal sedda päsiliko, ku, ja need
tähhed olled lonud. Need sammad tewad truiste
sedda, miõspärrast nemmad on lodud. Oh! siis
ärra lasse mind ni meletõ olla, kui need, kes sest
ei holi, mis meie kobbus on sinno tahtmissõ jär-
rele

rele tehha. Tulleta ikka sedda mo mele, et sa lass
 sed omma päilikko kurrjade ja waggade ülle ülles-
 tousta, ja lassed wihma jaddada digede ja ülles-
 kochtuste peäle, et ma woiksin sinno jälgede sees
 kääia, ja armolinne olla omma liggimesse wasto,
 kui sinna taewane Jssa armolinne olled. Ritku
 fiis, helde Jssa, minno süddamest ärra keik wi-
 ha, wihtamist, kadde dust ja tiggedust; anna
 mulle üks pehme südda keikide innuneste wasto,
 et ma ka omma waenlastele woiksin head tehha,
 head neile sowida, ja nende eest palluda. Keik
 muud head, mis ial weel sinno käest tulleb pal-
 luda, sedda anna mulle, armas Jummal, roh-
 keste minno Onnisteggia, JEsusse Kristusse
 pärrast, Amen.

Ohjo - Palwe Käsknädalil.

SH! dige ja pühha Jummal, sa tahhad, et meie
 peame ka diged ja pühhad ollema, nenda kui
 sinna olled. Agga minna waene pattune pean
 tunnistama, et ma issiennesest ei olle egga dige
 egga pühha, ja süisti teed sa mulle paljo head; sa
 hoiad ja kaitsed mind, nenda kui sa tännapawa-
 ge olled teinud. Sepärrast kida Jssandat, min-
 no hing, ja ärra uunusta mitte ärra, mis head
 temma sulle on teinud. Helde Jummal! ma pal-
 lun sind, hoi mind pärrast weel nenda, kui sa
 tännine mind olled hoidnud keige kurja ja kahjo
 eest. Lasse mind ikka ilma liamurreta ja kartus-
 seta rahho sees maggada; ia sinno walgus ei lah-
 ku minno süddamest, sest sinna, oh Jssand! wal-
 gustad keik pimmedust ja söggedust. Heida arms

minno peäle, ja anna mulle keit pattud andeks; peästa mind minno patto häddast; pesse mind puhtaks minno elksikusist, ja pühhitse mind läbbi ja läbbi. Issand, kule minno heält, kui ma õse sinno pole huan, ja wotta mind kuulda kui mo fadda sind otsib. Ärra wotta omma kät mitte minnast ärra, ja ärra jätta mind mitte mahha, sest ma lodan sinno peäle. Kinnita sedda lotust ka minno sees Jesusse Kristusse pärrast, Amen.

Hommiko - Palwe Neljapäwal.

Selde ja armolinne Jummal, kes sa meile head tehhes är a ei wässi, waid keikile head teed, ni hästi neile, kes sind kartwad, kui ka neile, kes on tännamatta; minno kohhus on seismatset hommiko tunnil sind tännada, sest sinno arm kes tab iggawest, ja sinna ep olle mitte waatnud minno patuide peäle, ja ep olle nende pärrast mind mitte nuhbelnud; waid sa olled mind omma tibatega katanud, et mulle ühtegi kahjo ei olle sundinud, ja et ma sedda päwa jalle ollen sanud näbha. Anna armo, et ma sedda päwa ei prugi pattuks, waid sinno auuks ja minno hinge õnnistusseks. Hoi mind sel päwal ja iggal aial ebba usso wi side ja kembede eest, et ma mu asja peäle ei loda, kui ükspäinis sinno peäle. Sa olled kästnud, et ma omma palle higgi sees omma leiba pean söma, ja seks olled ja kuus päwa seädnud, et meie nende sees omma tööd peame teggema. Anna omma armo, et ma keikiggust tööd, mis ial ette tulles, julgeste ja rõmoga arrateen, ja sinno käest õnne ja õnnistust pallun. **Õnnista ka, armolinne**

ne Jummal, keik, mis ma ette wottan, ja ärra lasje mind mitte omma hinge tööd ärra-unnus-tada; waid et ma tööd tehhes sinno peäle mötien, ja ommas süddames sinno pote õhlan. Sunnista Feik, mis sinna mulle olled annud; ja nenda kui sa sel päwal olled lonud need linnud taewa al, ja kallad merre sees, ja olled murret meie eest piddanud, enne kui meie weel ollime lodud, et meie neist piddime toidust sama; nenda pea nüüdke weel murret meie eest, ja lasse linnud taewa al, ja kallad keige wette sees figgida. Keige-ennamiste agga täida mo südda usso, armastusse, kannatusse ja pühha kombedega, et ihho ja hing saaks üllespetud. Te sedda armolinne Jummal, Jeesusse Kristusse pärrast, Amen.

Ohjo-Palwe Neljapäwal.

Selde taewane Jessa, minna tännan sind süddame ja suga, et sa päwa ja õöd lonud, ja olled sedda päwa seadnud, et meie omma tööd peame teggema, ja sedda õöd, et meie same hingada. Kidetud olgo sinno kallis ninmi, et ma tännapäaw sinno armo läbbi ollen joudnud omma tööd tehha, ja olled keik kurja ja kahjo minust ärrakeelnud. Anna nüüd, armolinne Jummal, et mo wässinud ihho sel õsel nenda saaks hingada, et ühtegi kartus, hädda, egga willetsus mind ülles ei ärrata. Sinna, oh Jessa! wotta mind wasto ommaks lapses, et ma julgen omma Pea sinno süllesse panna. Sete ehita mind õige usso, tössise armastusse ja pühha kannatussega, et minno südda kindlaste sinno issalikko

armastamisie peäle woiks lota. Lasse siis ka sinno pühhad Inglid olla minno ja minno honets te ümber, et kurrat se mdiraja loukoer ossa minnust ei sa. - Hoiä meid tulle-kahjo ja wargade eest. Wimaiks olle sinna, oh! armas Jesus, mulle ossaks, siis uinun minna rõõmsaste maggama. Amen, se sündko nenda, Amen.

Hommiiko=Palwe Redel.

Sh! keigewäggeram Jummal, Ma ja taewa Lõja, ma tullen praego sinno pühha palle ette ja tännan sind keige se hea eest, mis sa mulle minno ello aial olled teinud. Sa olled mulle ihho ja hinge annud, ja tänuine hoidnud. Ma ollen sinno holeks olnud, ja sa olled murred kaännud, et mo hing, mis patto läbbi olli ärrarikkutud, ja piddi hukka minnema, pattust sai peästetud ja piddi ueste sündima. Sa olled sel päwal sedda esimest innimest lonud, ja jummalikko wiside ja Tombedega ehhitanud. Oh! armas Jummal, wata nüüd minno peäle, mis saggune ma ollen; kelle sarnane ollen minna nüüd? Parrago Jummal! kurrati näggo näikse mul ja keikil innimestel ollewad. Parranda siis sedda mis on ärrarikkutud. Seks olled sinna jo omma ainust Poega JEsust Kristust ilmale läkkitanud, et temma piddi meie sarnatseks samma, ja meie pattud risti peäle kandma, et meie piddime jälle temma sarnatseks, õigeks ja pühhaks sama, ja et Jummalä näggo meie sees saaks jälle ülleschhitatud. Alita, et ma otsin abbi omma õnnisteggia JEsusse kääst, kes sel päwal risti on lödud, ja temma peäle õige usso sees

sees watan, ja hakkau sedda patto wiikama, mis minno õnnisteggiat on risti peäle saatnud. Aita siis ka, armas Jummal, et ma omma libhalikkud himnud risti lõõn, ja ühtlase omma Kristussega surven, et ma temmaga jälle woin ülestousta, ja ühhe ue ja wagga ello sees ellada, ja nenda ennam ja ennam sinno sarnatseks sada. Seeb se on, mis ma teigest süddamest sinno käest pallun, wõtta minno palwed kuulda JEsusse Kristusse kannatamisse ja surma pärrast, Amen.

Õhto = Palwe Redel.

SH! helde Issand Jummal, minno südda, meel ja keel hakkab praegu sind tännama; sest sa ollid kui se armo hallikas tännapäaro rohkeste omma armo minno peäle lastnud tulla. Olleksid teif minno liikmed teled, siiski ei jouaks nemmad teif sinno heateggemissed ülesrätida. Sinno arm on se, et ma weel ellus ollen; sa olled mo hinge hoidnud hukatusse ja mo ihho pahha haigusse eest; palju kurja olled sa minnult ärrakä nud, ja olled mind rohkeste õnnistanud. Olle siis, armas Jummal, nisuggune weel minno wasto, kui sa tännini olled olud. Wõtta omma holeks mind, ja teif, mis mul on, ja katta mind omma tibadega, et ma rahhoga maggan, ja homine warra ue rammoga ülestousten, ja omma tödd sinno auuks hakkau ja lõppetan. Ja kui minno wiimne ello tund tulleb, siis kinnita mind, et ma kindla ussoga JEsusse Kristusse peäle lotes, süit ärralahhan, ja iggaweste õnsaks saan, Amen.

Hommiiko Polwe Laupawal.

S pühha Jummal! helde Issa, minno essi-
 menne tõ peab se ollema, et minna sind kidan
 ja tannan; sest üpris suur ja hea on se, mis sa mul-
 le olled teinud. Minna ep olle wäärt neid heateg-
 gemissi, mis sa mulle teed iggawääw. Paljo head
 olled ja minno ihule teinud, agga paljo ennam-
 mo hingele: Eest sa olled mind risti-rahwa seas
 lastnud sündida, kus ma sinno sanna tabtmist
 saan õppida, et ma woiksin ommast pattust peä-
 feda ja iggaweste õnsaks sada. Minna lähhan
 niud ta omma tõle ja wõttan sedda ette, mis sa
 issti mind olled kasknud tehha. Õnnista siis min-
 no tõ ja teggeminne; õnnista minno wäljamin-
 neminne, et ühtegi willetsust egga äppardust mulle
 ei sünni; õnnista minno sissetulleminne, et ma
 nenda omma kotta taggasi tullen, et ma wäljas
 ühtegi patto ei olle teinud. Sel päwal olled sa,
 taewa ja Ma Lõja hinganud, ja omma kätte tõ
 peale waatnud, ja wata! keif olli wägga hea.
 Mis pean minna waene ütlemä, kui ma watan
 ja mõtlen keig se peäle; mis ma sel nädalil ol-
 len teinud? Ei ma tohhi ommad pattud ärrasäl-
 lata; minna tunnistan, et minno tõ ja teggo ei
 kol-a; sepärrast pallun minna: Heida arno
 minno peäle, ja anna mulle keif minno pattud
 andeks: Kinnita mind omma pühha Waimo
 läbbi, et ma parreminne ennast woin tullewal
 nädalil patto eest hoida. Ä ra tüddi ka mitte
 ärra mulle head teggemast, waid sinno heldus ja
 arm olgo minno peäl iggaweste JEsusse xris-
 tusse pärrast, Amen.

Õhto

Ohro-Palwe Laupäwal.

SH! sa iggawenne Jummal, üks näddal on ta sinno armo labbi rahho ja hea terwissega möda lainud. Sinna suur Jummal olled sedda head mulle teinud. Tubba ma olleksin ammogi hukka lainud, kui sinna ep olleks mind kaitstud. Sepärrast tännan minna sind keigest süddamest, ja pallun sind allandikkult; Hoia mind keige hadda ja willetsusse eest. Sa olled tru, sepärrast lohdab mo südda sinno peäle, sesamma totussega heidan minna ennast mahha. Sinna agga, oh helde Issa! tulle mo süddamesse, ja te ennesele sinna asset. Ehbita minno südda usso, armastusse ja kannatussega, ja ärra laese mind ühtegi mõttelda, räkida ehk tehha, kuid ükspäinis sedda, mis so pühha Waim wõttab minno sees tehha. Anna armo, et ma hakkän masilma ärrapölgama, ja taewa järrele iggatsäma, ja kui se tund liggi saab, et sa, oh armas Jummal! mind sinna taewa tahhad sata, siis olgo so pühha Waim minno sees, et kui ma tepe ei woi räkida, temma süski minno sees löpmatta woiks öhkada, ja nenda sinno pühha palle ette tulla. Kule minno palwe, armas Jummal, Jesusse Kristusse pärrast, Amen.

Üks Täanno-Palwe

Meie Issanda Jesuse Kristusse
Juminesskssamisse ja Sündi-
missä pärrast.

SH sa helde armolinne Jummalala Voeg Jesus Kristus, sa öige inimeste armastaja au,

Titus ja tanno olgo juue sinno jure heldusse pär-
 rast, et sa meie lihhasi ja werrest olled ossa wõt-
 nud, meie wennaks sanud, ja meid keik ni wäg-
 ga auustanud, et meie sinno läbbi Zummala
 lapniks ja suggulasiks olleme sanud. Sa fuur
 kunningas, keikide is an aite Issand, sa keige-
 kõrgem, wäggewam ja rikkam Issand, kuida
 olled sinna meie waele, alwa ja nõdra lihha ja
 werrega ennast kihlanud? Kuida olled sinna
 meid isse Zummala au ja nou sisse üllendanud,
 et sinna, kui tõssine inimene, selle kolm aino
 Zummala sees nüüd olled ja ellad? Inimene
 on patto läbbi kõgoniste ärrarikkutud, wata,
 kui wägga on temma nüüd sinno sees pühhitse-
 tud ja puhtaks teatud! temma olli ärranetud;
 wata, ku ta sinno sees on õnnistatud! Sa olled
 niugguse inimessē ihho ja hinge ennesele wõt-
 nud kui meil on, et sa meid ihho ja hinge po-
 lesi piddie terweks teggema. Anna armo, et
 minna nüüd mo hinge, ihho ja selle liikmed,
 mis sinna ni wägga ennese sees olled auustanud,
 pattudega mitte ei wõasta egga teota, waid et
 sinna minno sees, ja minna õige usso läbbi sin-
 no sees woiksin pühhaste ellada. Sa õnnista-
 tud neitsi Poeg! Sa Issanda õnnistatud!
 Selle sees keik rahwast Ma peäl õnnistakse,
 meie ollime Zummalast ärralabhtud; ennä!
 Kuida meie sinno sees ni kindlaste Zummalaga
 olleme ühte sanud! meie ollime kurratist teotud;
 ennä! kui wägga nüüd sinno sees auustud!
 meie ollime Zummala wiha al; ennä! kui
 wägga nüüd sinno sees armastud.

Oh! kuida woib Zummal nüüd meie wasto wiha piddada? kuida woib ta meie waenlane olla? kuida woib ta meid rikkuda, kes meie temma tihha ja werri olleme? uksti ei olle ial omma ennese lihha wihtamud. Otse kui sinna, armas JESUS, nüüd tössine Zummal ja tössine inimene iggaweste jääd, nenda on Zummal sinno innimesseksamisse läbbi meile kinnitanud iggawest föbrust, iggawest armo, iggawest leppitamist, iggawest laste õigust, iggawest rahho Zummalala ja innimeste wahhel, et meie sinno sugguwõssa olles me, ja kui sinno ommaksed ja wennad sunoga woime ellada iggaweste. Oh mo kallis JESUS! sinna olled selge arm, heldus, rõõm. Sinna olled se õige walgus, mis meid walgustab; sinna olled se õige te, mis JESUS pole juhatab; Sinna olled se iggawenne tödde, mis meid õppetab; sinna olled se iggawenne ello, mis meid ellawaks teeb; Sinna olled se iggawenne arm, mis läbbi Zummal omma armo annettega meile tulleb; Sinna olled se iggawenne õigus omma lunnastamisse läbbi, mis meid õnneaks teeb. Sinna olled se iggawenne surem Preester, kes meid õnnistab, meie eest pallub, ja kes issiennast täieks lunnastamisse hinnaks meie pattude pärrast on annud. Sinno ello on innimeste walgus. Nende rõõmustamisseks olled sa taewast mahha tulnud; Sa olled innimesseks saanud, et innimesed woiksid Zummalala lapsiks sada. Oh! kui armas olled sinna minno süddames? Mis illus on so näggo; mis armsad on sinno wiisid ja kombed? Mis lahked on sinno kõnned, sa keigeillusam innimeste seast? Oh! minno söbber, tulle mo süddamesse; mo wend!

wend! ärra põlga mind; minu armastaja!
 ärra teggane minnust; mo peigmees! wõtta
 mind wasto helde su andmissiega; mo süddame
 rõõm! ühhenda ennast minnoga, kinnita minno
 usko, et sinna tõeste ja täieste omma Jummas-
 likko werrega mind olled ärralunnastanud, ja et
 sa omma inimessetsamisse läbbi minno wenz-
 naks sanud, kellel halle meel minnoga on keige
 minno hädda parrast, ja kelle juure minna keige
 waewa sees julgeste woin tulla ja korwaste abbi
 otsida. Keige-ennamiste tulleta mo mele, et sa
 minno lihha ja werre issiennese sees ülle keitide
 taewaste, ülle keige Inglise, jummalikke au-
 sisse olled tõstnud, et minna keik tühja illo siin-
 ma-ilmäs pean ärrapõlgama, ja õige usso läbbi
 jo siin, taewas ellama ja sedda au tahtanoudma,
 mis sinno sees minno iggawessets rõnuks mulle
 on antud ja walmistatud.

Oh wõtta armas JEsuke!
 So sängiks minno süddame.
 Oh wõtta temmas hingada,
 Et minna sind ei unnusta,
 Amen.

Üks Tänno - Palwe.

JEsusse Kristusse kibbeda
 kannatamisse pörrast, misga temma
 meid Jummalaga leppitanud.

Oh! JEsus Kristus, sa ilma süta Jummalaga
 tal, kes sinna masilma pattud olled ärra-
 kaminud! ma tännan sind süddamest sinno kibbeda
 fan-

Kannatamisest ja surma eest, kui keige maailma
hädada, se on keikide muineste kurbus, ahastus,
wallo, kartus ja wõimemine siino peale
tulnud ja siino hing kurbats sanud surmani.
Kes wõib siino hinge ahastust ärramoista ja
üllesrääkida? Oh! sedda hinge hädada! oh sedda
süddame wallo! oh sedda wainio jällestust! oh
sedda surma wõitlemist! oh edda weerist higgi!
mis tänaailko süddamega pean minna sind wase
towõtma? Oh Isand! sa olled tõeste keikide
eest surma maitsnud, se eest tännan ma sind, sa
tru südda. Ma tännan sind siino allandlikko
palwe eest, kui sinna aedas omma palle peal
Jummalat kummardanud, ja isennast minno
asemel Jummalale ohwriks annud. Minna
tännan sind siino kõidikkude eest, misga sinna
kui kurjateggia kinniseitud olnud, et sa mind
neist iggawesse surma paelust tähtsid lahti peasta.
Minna tännan sind siino hawade pärast, kui
sind minno patto pärast piitsoga lödi, minna
tännan sind siino sure allandusse ja tasselise mele
pärast, misga sinna minno kõrkust, au-
ahnust, wihha ja tiggedust olled maksnud ja ärratasus-
nud. Ma tännan sind, et sa omma risti surma
lääbi sest wiimsest ja hirmsast Jummalale kõrkust
mind olled ärrapeastnud. Ma tännan sind siino
kibbowitsa kroni pärast, mis sa minno heaks
kainud, et sa iggawesse au- kroniga mind wõit-
sid ehitada. Ma tännan sind, et sa kui üks
ärranetud, taewa, ja Ma wahhel risti peal olled
ponud, ja mind se lääbi sest iggawessest need-
misest ärralummastanud. Oh sa pühha ihho!
oh sa helde südda! oh sa kallis Pea! oh sa
illus

illus palle! oh teie selged silmikessed! oh teie õn-
nistud kãed! oh teie kassinad kõrvad! oh teie
kaunid jallad! kuidas ollete teie keikipiddi minno
patto pãrrast waewatud? Oh Jummal! kui suur
on sinno wiha patto peäle, et sa omma aino-
sündinud Poia peale ei olle mitte aino heitnud?
Oh JEsus! kui suur on sinno arm minno wasto,
et sa seest-ja wãhjaspidi sedda ilmarãkimatta
põrgo wallo ni kannatlikko süddamega kannata-
nud, et minna ei piddand sedda iggawest surma
nãhha sama iggaweste.

Minna tãnnan sind, et sa risti peäl sinno om-
ma waenlaste ja ka minno eest, kelle pattud sind
risti peäle saatnud, olled pallunud ja ütelnud:
Jssa, anna neile andeks, sest nemmad ei tea, mis
nemmad tewad.

Ma tãnnan sind se fanna eest, mis sa Joã-
nessele olled rãginud: Wota! se on sinno emma.
Kul sa wõttad ka minno eest murret piddada ja
minno kurbdusse sees mind rõmustada.

Ma tãnnan sind ka nende rõõmsade sannade
pãrrast: Tãnna pead sa minnoga Paradisis ol-
lema. Ma pallun sind, mõtle ka minno peäle
ommas riikis, ja wiimse hãdda sees te mulle pa-
radisi uks lahti, et ma tãie lotusfega rõõmsaste
siit woin ärralahkuda.

Ma tãnnan ka süddamest se sure hinge hãdda
pãrrast, mis sees sinna olled kissendanud: Min-
no Jummal! minno Jummal! miks sa olled
mind mahhajãtnud? Kinnita se lãbbi minno
usko, et sa mind surma hãddas nüüd ei tahha
mitte mahhajãtta, waid et sa kui minno Jssand

Jesusse Kannaramise n. Sutama parrast. 31

ja minno Jummal tahhad teigest haddast mind
lahti peasta, ja mind õnsaks teha.

Ma tännan sind so janno parrast, et sa üttel-
nud: Mul on janno. Digo sulle ka janno min-
no hinge õnne jarrele, ja kusiuta minno janno
se ello-weega, mis keeb iggawesse ello sisse.

Halleluja! kirus ja tänno olgo ka sulle se rõõm-
sa sanna eest; Ee on lõppetud! sest nüüd olled sa
ka wiimse tinga Jummalala kohto ees minno ärras-
lunnastamisefks maksnud, ja minno õnnistusse
otsus on sinno käs. Separrast tannan minna
ka wiimaks sind so wiimse sanna eest: Issa, sin-
no kätte annan minna omma waimo! Sest sin-
no surm on mind Jummalaga leppitanud ja min-
no surma ärraneelnud, et ma ka omma waimo
sinno ja minno taewase Issa kätte woin anda ja
tenma armo sees hingada iggaweste. Seidast
suggust täielikko lunnastamisse hinda olled sa, tae-
wane Issa, minno iggawessefks lunnastamisefks
wastowõtnud, et sa ei tahha minno a kohtusse
minna, waid omma hallastus e rikkust pattude
andeks-andmise se läbbi üllesnäidata. Einno Poia
Jesusse kallis surm toob mulle nüüd õngust, kuu-
tab Jummalikko rabho, ja annab hingele rõõm,
et ma hea melega woin keik pattu ed hinnanud
sur etada, ja minno Jesusie auuks waggadusse
ja õnnistusse sees ellada ilma lõpmatta.

Sest nüüd olgo taewas tänno Issale!

Kes meid su es waexas aitnud heldeste,

Kirus olgo järeest Jesussele ka.

Pühha Waim! sind kõrgest kiirko i ma ma.

Issand, heida armo meie peäle, Amen.

Tänno

Tanno = Palwe

JESUSSE KRISTUSSE JUMMALA

POIA RÕÕMSA ÜLLESTOUSMISSE PÄRRAST.

Dh! sa keigewäggewam, patto, kurrati, surma ja põrgo ärrawoitja, JESUS KRISTUS! minna tännan sind süddamest sinno rõõmsa Üllestousmisse pärrast, mis läbbi sinna surma kääst woi must ärrawõtnud ja hukkaminnematta ello walgusse ette tonud. Sinno kääs on nüüd surma ja põrgo wotmed. Sa olled surnud olnud, ja wata, nüüd ellad sinna iggawesest iggaweste. Surm, kus on nüüd sinno odda? Põrgo = haud, kus on sinno woi mus? Kitus ja tanno olgo sulle, kes sinna sedda woi must nende peäle meile olled saatnud. Sepärrast on minno südda rõmus, sest nüüd festab mo au iggaweste. Saewane Issa ei olle sind mitte surma sisse jättnud, waid ürrikesse aia pärrast üllesärratanud ja iggawes se auga kui kroniga minno heaks sind ehhitatud. Minna ollen nüüd tõeste sinnoaga üllesärratud, ja sinno sees üllestousnud, et ma we ello sees pean kääma. Sinna olled issi tõeste se üllestousminne ja ello, kes sinno sisse ussub, ei lähhä se sirrema, et ta kül surreb. Sinna olled nende usflittude ello, ja ei surre mitte, sepärrast ei woi ka neimad omma ello mitte ärrakautada. Oh minno Issand! Kuida olled sinna sure auga ommaast hauast üllestousnud, nenda et Ma wärrisenud, ja sinno wacilased kohkunud ja suurt hirmo tunnud. Agga omma sõbradele, neile patto kahhetsewa Jüngrittele, olled sa ennast heldeste näitnud, ja Mariale üttele

üttelind : Minne ja üttele minno wendadele :
 Minna lähän ülles minno ja teie Jäsa, min-
 no ja teie Jummalaga jure. Oh! kui rõõmsaste
 olled sa parrast issi nende jure tulnud, ja sedda
 rahho Jummalaga neile kalutanud. Sa olled
 neudega sõnud ja jomud nende usso kinnitusseks,
 et sa tõeste ellad, ja olled nende süddamed taewa
 rõmoga jahutanud. Oh sa helde armolinne,
 rõmus ja ellaw rahho saatja! tulle ka minno
 süddamesse ja rõmusta minno waese hinge. Kus-
 luta mulle ka, et sa Jummalaga armo, pattude
 andeksandmist, õigust, woimust, rahho, igga-
 west rõmo ja ello omma illestousmissse läbbi
 minnule olled saatnud, ja patto, surma, kura-
 ratit ja iggawest hukkatust ärrawoitnud, ja
 minno heaks kaitanud. Nüüd anna armo, et
 ma süddamelikke pattustypõõrmisse läbbi ka wais-
 molikkul kombel pattusest ellust illestousen, ja
 sinno awuks eddespidi ühhe ue ja wagga ello
 sees woiksin ellada. Tõuse sinna minno sees ül-
 les, rikku kurrati teud minno süddames ärra, ja
 wallitse omma Waimoga seäl sees kui minno
 hinge Kuningas. Kui nüüd selle Waim, kes
 sind surrust on üllesärratanud, minno sees el-
 lab, siis wõttab sesamma Waim, kes sind,
 minno Jesust, surrust on üllesärratanud, ka
 minno surnud kehha haudas ellawaks tehha, se
 parrast et ta seäl sees kui omma hone sees siin on
 ellanud. Siin on meie ello warjule pandud sinno
 sees, agga seäl sawad meie ihhud sinno ärrafelles-
 tud ihho sarnatseks sama, ja meie peame sinno-
 ga au sees arwalikkuks sama ja jama iggaweste.

Oh armas Isand, JESUS KRIST!
 Sa toufid surmast ülles,
 Meid peasta surmast kurratist;
 Meid hoia ommas sülles;
 Oh aita omma Waimoga
 Meid keik uut ello algada,
 Mis sinna meile saatsid, Amen.

Üks Tanno = Palwe

Meie Isanda JESUSSE KRISTUSSE
 rõõmsa taewaminnemisse pärrast.

SH! sa keigewäggewam ja iggawenne ello
 Würst, JESUS KRISTUS, kes sa omma
 rõõmsa taewaminnemisse läbbi Jummalala au
 parrema kääle olled istnud, ja omma waenlased,
 patto, süma, kurratit, ma = ilma ja iggawest
 põrgo omma jalgade alluseks järjeks pannud.
 Kuida pean minna seddasuggust woimust ja wal
 litsust hästi kül kütma ja tännama? Sa olled
 meie pattude puhastamist issiennese läbbi teinud,
 ja pärrast üllemaks sanud kui keik Inglid taewas.
 Gest sinno taewane Iska on sind pannud istma
 omma parrama kääle taewas keige Würsti = wal
 la, ja woimusse, ja wäe, ja wallitsusse, ja keik
 ülle nimme, mis nimmetakse mitte ukspäinis ses =
 sinnatses, waid ka tullewas ilmas, ja temma on
 keik sinno jalgade alla pannud, ja on sind pans
 nud Peaks koggodussele; et sa issiennesega keik
 pidid täitma. Nüüd olled sa meie Pea, ja meie,
 sinno

sinno liikmed, olleme jo sinnoga ja sinno sees taes
waste asjade sekka seätud. Nüüd tahhad sa om-
mad liikmed ello, walgusse, woinusse, rahho
ja rõmoga täita. Sa olled meie iggawenne sus-
rem Preester, ja tahhad meid omma pühha
Wainoga woida. Nüüd woid sa nende palwed
kuulda, ja neid õnsaks tehha, kes sinno nimine
appi hüüwad, ja sinno peäle lootwad. Et sin-
na nüüd, kui meie Pea, taewas ellad, siis tom-
mad sa ommal aial meid, so liikmed, ennese järrele,
et meie seäl olleme, kus sinna olled, ja sinno au-
nähha same. Se peäle lodame meie, ja sejin-
natse lotusse järrele peab meie ellaminne jo siin
taewas ollema; sest kus meie warra on, seäl peab
ka meie südda ollema, et meie sedda takkawuame,
mis üllewel on, ja ei mitte sedda, mis Ma peäl
on. Tomma meie süddamed ennese pole, siis
meie palwega jookseme sinno järrele. Anna meis-
le pühha himmude täwad, siis meie järrestikko
õhkamistega usso läbbi lenname sinno pole. Oh!
millal tullen ma sinna, et ma sinno palle saan
nähha? millal saan ma omma taewaminnemist
piddama minno ja sinno Jēsa, minno ja sinno
Jummala jure? Tulle, Jēsand Jēsus, ja wotta
mind ennese jure. Jah! Amen.

Oh Jēsuske, so järrele
Meid tomma wäggeste,
Meid pühhaks te, et ellame
• Kui õnsad iggaweste,
Amen.

Tanno = Palwe

Se kalli pühha Waimo eest, mis Kristus meile saatnud.

SH minno kallis Issand JEsus! kuida woit
 minna sind kül tännada se sure jummalikke
 ja kalli anni pärrast, mis siina meile olled toota-
 nud ja ütelnud: minna tahhan omma Wai-
 mo wäljawallada keige lihha peäle, et
 nemmad peawad kossüma kui rohhi jõe
 äres. Jahhuta minno ärrakuinud südda omma
 Waimo kui ello=weega, et ma woiksin head wilha
 sülle kanda. Oh! walgusta, sojenda ja süta minno
 südda õiges uskus, armastamisses, palwes ja
 Jummalala kitusses, et so Waimo annid minno
 sees woiksid põlleda ja paistada. Oh pühha
 Waim! sa kallis Jummalala tulloke, walgusta
 meid. Oh sa ello wessi! jahhuta meid. Oh sa
 Jummalahing! te meid ellawaks. Oh sa pühha
 Jummalala sõrm! kirjota omma kässo=sanna meie
 süddame sisse. Oh sa wäggi ülleweel kõrges! Lin-
 nita meid meie nõdrusse sees. Oh sa taewane
 rõmo=õlli! rõmusta meid meie kurbdusse sees;
 sa iwe wihimoke! kossüta meie ärranärsitud süd-
 damed. Oh JEsus! walla meie peäle rohkeste
 sedda õige palwe Waimo, kes meie eest ja meie
 sees pallub ilmaräkimatta õhkamistega, ja kes
 meie wainoga tunnistab, et meie Jummalala
 lapsed olleme. Lasse tedda meie sees allati õhka-
 da: Uoba, aita armas taewane JEsus! et meie
 fest palwest woiksimine tunda, et so Waim meie
 sees ellab. Temma olgo meie sees üks tarkusse,
 hea

hea nou ja Jummalala kartusse Waim. Ta tehko meie süddamed selle kolm-aino Jummalala hõnaks. Ta sunnitago meid ue sündimisse läbbi ueks tomaks JEsusse Kristusse sees. Oh sa iggawenue Waim! põra meie süddamed sestsinnatsest ilmalikkust ellust ärra iggawesse ello pole. Ehhita meie sees Jummalala riki ülles, mis on õigus, rahho ja rõõm pühha Waimo sees. Meie Jsanda JEsusse tootust möda õppeta, juhata, kinnita, jahhuta meid ja te meid elawaks; olle meie eestkostja, abimees, nou-andja, wäggi, meie hinge walgus ja rõõm keige kurbdusse sees. Olle meie waimo wäggi, et meie need lihhalikkud himmud ennese sees woikšime lämimatada, et sinno hea Waimo wiisid ja kõmbed agga meie sees woikšid kossuda ja kaswada. Oh meie aimus hinge rõõm! hõia meid, et meie sind pattudega ei kurbasta ehk ennesest ärra ei aia, waid ja meie süddamesse, ja ella meie hinge sees sesinnatse ja tullewa ello sees. Sinna au Waim, hinga meie peäle, ja anna meile Jummalala au nähha siin uskus ja waimus ja seäl iggawesses ellus.

Oh Jsa, helde jaggaja!

Oh! kule palwed armoga,

Ja sedda annet anna:

So waimo meile läkkira,

Siin temma läbbi juhata,

Ja taewasse meid kaäna,

Amen.

Patto tunnistusse Palwed,

mis sees meie ommad pattud Jummalä ette
tunnistame, andeks andmist
ja ello parrandamist Jummalä käest
pallume.

SH! sa suur Jummal, minno Eoja ja õnnis-
teggia, ma kaeban ja tunnistan sinno ette,
et ma kül sinno sarnatseks ja so kumbede järrele
ollen lodud, agga et ma, parrago Jummal! sed-
da õnne ollen ärrakautanud ja kurrati sarnatseks
sanud, ja mo kurri südda armastad selle kurja
waino wisid, kumbed ja joned. Minna wihten
sedda, mis sa, armolinne Jummal, mind käsüd,
ja puun sedda hea melega tehha, mis mo hinge
waenlased tahtwad, et ma omma hinge hukatus-
seks pean teggema. Mi suur on mo patto hädda
ja kurjus. Ep olle mul õigust, egga pühbitsust;
rusust minna ei tea, armastus on mo süddames
ärrakustnud. Gest ollen minna hirmsaks ja rop-
püks sanud sinno pühha filma ees. Agga, seeb se
Teigepahhem weel on, et ma õiete ei tunne, kui
suur minno patto hädda ja kurjus on. Ma ollen
holeta olnud ja ei mõttelnud se peäle, mil wisil
ma saaksin sinnoga ärraleppida, ja mo pattust
peästetud. Mo südda on kowwa ja ei kardä sinno
wihta, ja ei mõtle õiete sinno heateggemiste peäle.
Hallasta sinna, oh tru Jummal mo fure sõgges-
dusse ja hädda pärrast minno peäle. Sinno püh-
ha Wain peksto rusfaks mo süddand, et ma õp-
piksin tundma ommad pattud, neid süddamest
Lahhetsema ja nutma. Kõisu mind waggise kur-
ran rigist; anna mulle JEsusse Kristusse pärrast
mo

mo pattud andeks; pesse mind omma Poia werrega puhtaks; finni mind, et ma kurrati ja patto wasto pannen, ja neid wihtan. Oh! mo helde Jsssa, heida armo minno peäle, ja wotta mind armolikkult jälle ommaaks lapses wasto. Ehk minna kül ollen sind ärraunnustanud ja mahha jätanud, süski ärra unnusta mind mitte ärra, ja ärra jätta mind mitte mahha; ärra wata teys minno pattude peäle, waid wata JEsusse Kristusse kannatamisse ja surma peäle, ja selle pärrast kule mo palwe, Amen.

Üks reine Palwe.

Sühha ja helde Jssand Jummal! minna tunnistan sinno ette, et ma ey olle mitte üks päimis patto sees sündinud ja ilmale tulnud, waid ka omma ristmisse seadust mitmesuggusel wiisil ülleastnud ja mahhajätanud, sest et ma süddames liikus kartusses ja armastusses sinno ees ey olle ellanud. Ma ollen saggedaste emam omma kurfa pattuse tahtmisse järrele silma-himmo, lihha-himmo ja kõrge ello sees ellanud, kuid et ma so pühha ja head tahtmist omma hinge õnnistusseks olleksin tähhele pannud, ja omma pattust lihha riesti ponud himmo ja ihaldamissega. Anna mulle armo, et ma omma pohjatumat kurjust ja hinge hädda keigest süddamest õppin tundma ja kahhetsema. Ärra nuhtle mind, omma waest last, mitte omma kange kohto järrele, waid olle mulle armolinne JEsusse Kristusse omma Poia pärrast, ja pühhasta minno südda temma werrega, et ma se läbbi woiksin sinno mele pärrast olla ja jada iggawest. Sata nüüd ka minno hinge sees ühhe

pühha hirmo ja tüddi keige pattuste himmude, mõttele, saunade ja teggude wasto, et ma omma ello sees neid mitte ennam ei armasta, waid JEsusse Kristusse omma allandikkõ, armolisse ja tassase õnnisteggia jälgede sisse astun, ja temma järrel káin omma ello otsani. Kule mo palwe selgest armust, JEsusse Kristusse mo armsa Jssanda ja õnnisteggia párrast, Amen.

Üks Palwoe, kui sa tahhad hásti, ja hinge kasfuts JEsusse laua jure tulla.

Sh! armas Jssand JEsus Kristus, mo hinge karjane ja õppia, sinna olled ütelnud; minna ollen se esse leib, kes minnust sõbb, sellel ei pea náлга ollema, ja kes minno sisse ussub, sellel ei pea ial janno ollema. Minna tulen so jure, ja pallun allandikkult, et sa tahhakiid mind walmistada õigeks woõrats sennatse taewalikkõ õhtõ sõmaia jure, ja mo hinge rõmustada, ja õigee tee peale juhhatada. Anna mulle armo minno pattud süddamest ja tõeste tunda ja káhetõeda, ja ehbita mind se õige usso pulma ridega, et minna se lábbi woiksin nouda, wastowotta ja hoida, mis sinna omma kannatamisse, surma ja üllestõusmisse lábbi mulle olled saanud, et ma nenda woiksin õige woõras so laua jures olla. Anna minnule üks südda, mis allandik õn, ja pea leypib, et ma heal meel andeks annan neile, kes mind kaetsewad ja wihkawad. Ritku mo süddame seest keik tiggedusse ja wihha jured, ja istuta mo hinge sisse armo ja hallastust, et minna keik inimõsed sinno párrast armastan. Sinna olled ise ütelnud: Saigedele láhháb arsti tarwis,

wis ja mitte terweretele. Minna waene ollen
 haige, aita ja te mind terweks hinge polest. Sin-
 na ütled: Tulge minno jure keik, kes teie ollere
 foormatud ja waewatud; minna tahan teile
 hingamist sata. Oh armas Jummal! ma ollen
 mitme pattoga foormatud, wõtta neid minnult
 ärra, ja peästa mind sest patto foormast: ma
 ollen rojane, puhhasta mind: ma ollen pimme,
 walgusta ja te targaks mind: ma ollen waene,
 te minno hinge rikkaks: ma ollen ärrakaddunud,
 wtsi mind: ma ollen patto läbbi hukkamoiistetud,
 te sinna mind õusaks. Mo kallis hinge peigmees,
 Jesuke! peästa mind mo ennese tahmisest ja
 wõtta mind omma holets, sest sinno sees woin
 ma ellada, isseenneses surred minna; sinno sees
 ollen ma õige, isseenneses ollen ma pattune; Tul-
 le sinna mo jure, ja anna minnule omma armio,
 ello, õigust, heldust ja hallastust. Oh! kallis
 Jesuke, mo hing on sinnota surnud, te sedda ella-
 waks, temma on haige, te sedda terweks: mo süd-
 da on paljas keikist häist kumbedest, täida sedda
 õige usso, armastusse, allandusse, pühha himmu-
 de ja keikide hea kumbedega, et ma woiksin nenda,
 kui sinna tahhad, omma hinge ette murreteda,
 sinno jurest ilma karwalusfeta keige pattude
 wasto abbi otsida, ja nenda woiksin iggawest
 sinno jure jäda, kui sa olled ütelnud: kes minno
 lihha söbb ja minno werd joob, se jääb minno
 sisse, ja minna temma sisse, ja ma tahan tedda
 üllesärratada wiimisel päwal. Walmista mo
 hinge nenda, armas Isand Jesus Kristus, om-
 ma kalli kamatamisese, surma ja üllestoumisese
 pärrast, Amen.

Üks teine Palvõe.

SH! minno armas kallis Önnisteggia JESUS Kristus, ma tännan sind süddamest, et sinna mind omma kibbeda surma ja kannatamisse läbbi kalliste olled lunnastanud, ja sesunnatse sure armo mällestusseks ühhe õhto sõmaia seadnud. Arra lasse mind agga korra pärrast ühhe holeta süddamega omma lauale tulla, sest et se, kes omma rummalusse ja holeta patto ello sisse tahhab jada, ei sa kasso sinno lauast, waid sööb ja joob ennesele suremat hukkatust. Sepärrast walmista minno süddant, et ma omma pattohadda ja süddame kurjust woiksin õiete tunda, süddamest kahetseda ja wihkeda ja sinno läest abbi ja wägge patto wasto otsida, ja nenda sesinnatse armo sõmaia läbbi omma usko kinnitada, sinno risti hea-melega ennese peale wõtta iggapäaw, ja so tahtmissse järrele ellada, kummi ma sinno auwisi sinnoga pallest pallesse ühte saan. Kule mo wäese palwe omma lõpmatta armo pärrast, Amen.

Õhtaminne, kui sa JESUSse ihho saad.

SH! terre tullemast, armas JESUS omma pühha ihhoga! sesamma sõõtko ia tehko mind ka pühhaks, ja jägo iggaweste minno jure, Amen.

Ellik.

Jesand JESUS, sinno pühha ihho kinnitago mind, ja hoidko mind õiges uskus iggawessseks elluks, Amen.

Õhtaminne, kui sa JESUSse werd jood.

SH! terre tullemast, armas JESUSE, omma kalli werrega; sinno werri pesko mind puhtaks teigest minno pattust. Ma tännan sind, et sa olled

olled mo jure tulnud; ja nüüd iggaweste ka miinno sisse, Amen.

Ellik:

Issand JEsus, sinno kallis werri kinnitago mo nõdra usto iggawesefeks elluks, Amen.

Uks Tanno, kui sa olled aufaste
JEsuse Laual olnud.

SH! armas Issand JEsus Kristus, ma tannan sind süddamest, et sinua mind omma kalli ihho ja werrega olled sõõtnud ning joõtnud. Ma tannan sind keige sinno armo eest, et sa minno heaks olled innimesefeks sündinud, mo pattude pärrast surma wasto woitelnud ning werd higgistatud. Ma tannan sind ka keigest süddamest, et sinna mo sū pärrast wõtsid kannatada keik hädada, waewa, ahhastust, hawad, testust ja naero, kibbedä kibbowitsa kromi ja muud wallo, et sinno wasto filmi süllitati, et sind risti lödi ja hirmfaste surmati. Ma tannan sind keige hea eest, mis sinna mulle se läbbi olled saatnud. Sa olled minno heaks teinud, mis Jummalä kange käs moistis ja käs kis, ja olled mo patto süüd maksnud, taewase Issaga mind leppitanud ja nenda minnule saatnud pattude andeks-andmist, iggawest õigust, pühha Waimo abbi ja iggawest ello. Keik sedda head tahhad sa omma kalli öhto = sõmaagia läbbi minno mele tulletada. Kuida olleksid sinna armas Issand JEsus, minnule woitnud kallimat armo panti anda? Anna mulle armo, et ma sedda head ial ei unusta: sinno pühha ihho ja werri pühhitsego ja õnnistago mo ihho ja hinge, peäste lo mind keigest rummalussest ja hõidke mind alati

lati keige pattude cest. Armas, helde õnnisteg-
 gia, ella sinna mo sees, ja sata wälja mo süddame
 feest keik kuryad patto kumbed, et minno südda
 üksipäini sinno hone woiks olla. Sinna kihlad
 ennast mo hingega, ja tõstad sedda kunninglik-
 kuse emmandaks, sepärrast ei sünni mulle mitte
 ennast pattude ja roppo ello orjaks anda, ja kad-
 duwa patto rõmo läbbi sedda suurt au kautada.
 Ehbita mo hänge waimolikke ehtega, kange usso,
 tullise armastusse, põllewa lotusse, kalli allandus-
 se, pühha kannatusse, tassase mele ja süddames-
 likko palwega, et minna sind üksipäine, armas
 JEsus, iggatsen, ja sinnoga ühhes ollen, sõgo ehk
 jogo, magcago ehk walwago, ellago ehk sürrago
 minna. Olle minno sees, et ma woiksin sinno sees
 olla, sinnuist räkida, laulda, ja allati sinno peäle
 mõttelda, õige usso sees siit ilmast ärralahkuda,
 wiimisel päwal rõmoga ülestousta ja iggawesse
 rõmo sisse sada, Amen.

Üks Palwe pärrast pühha Öhro-sõ-
 maega, misga meie ello par-
 randamist pallume.

SH! minno kallis õnnisteggia, JEsus Kris-
 tus, aita nüüd, et sinno pühha ihho ja wer-
 ri mulle woiks tulla ja siggida mo ello parranda-
 misseks. Sinna, oh armas JEsus! kes sa olled
 pühha, õige, wagga, helde ja armolinne, tülled
 mo waese pattuse jure; auna omma armo, et
 ma sinno läbbi nüüd ka woiksin sada pühhaks,
 õigeks, waggaks, ja armolisseks, et ma rammo
 ja wägge saan, nenda ellada, kui sa olled ellanud,
 ja

ja et ma tain sinno jalge sees. Anna mulle üks
 nisuggune südda, mis sind kardab, üks nisug-
 gune tahtmine, mis sinno tahtmissse järrele on,
 üks hing, kenne sees sulle, oh armolinne Jesuke!
 wiiks asset olla. Anna, et ma sinust kinnipes-
 an, et sa mulle ommaks jääd. Oh! mo hinge
 peigmees, aita, et ma sulle näüd ellan; ella sinna
 minno sees, te omma tö minno sees. Eshita
 mo süddame pühha kartussega, mo hinge tullise
 armastussega, mo mele ja mõtte tõssise allas-
 dussega, et ma ma- ilma asjad ärrapõigan, ja
 jummalikke asjade järrel iggatsen, patts wihtan,
 ja õigust armastan. Kirtu mo süddame seest är-
 ra liga peatoidusse murret, lihha himmo, silma
 himmo ja kõrk elio, sefinnatse ilma lusti ja rõmo,
 ja teik ligajulgusi. Istuta agga minno sisse
 teikisuggused pühhad kumbed ja ioned. Hwia
 minno su, et temma wallet ei rägi; mo silmad,
 et nemmad tühja peäle ei wata; mo kõrwad, et
 nemmad ühtegi nurjatumat saama, egga häw-
 witunaid, ei jölledaid kõnnesid, egga naljabeit-
 mist ei kule; mo käed, et nemmad kurja ei te;
 mo jallad, et nemmad patts tee peäl ei kõnni;
 ja teik minno liikmed, et nemmad sedda takka
 noudwad, mis hea on, ja et ma sedda wiisi sinno
 läbbi, oh helde Jesuke! keigest pattust lahti ja
 iggarweste õnsaks saan, Amen.

Üks Palwoe, misga pallurakse, õiget
 ja tõssist Usko.

SEigewäggetam ja armolinne Jummal, ma
 kaeban ja tunnistan sulle, et minno südda om-
 ma

ma pattuse sündimisse läbbi koggone on ärrarik-
 kutud, temma on uskmatte, ilma lotusfeta, ja on
 merre laenede sarnane, sest et ta ikka kassipiddi
 mötleb. Sest tulleb se, et ma polle sinno pühha
 sanna diete wastowotnud, egga se peäle lootnud.
 Anna, armas Issa, sedda patto mulle andeks,
 ja ärra nuhtle mind mitte, nenda kui sa olled
 ähwardanud, et need peawad ärranetud ollema,
 kes inimeste ehk mu asja peäle lootwad. Et
 agga inimenne isseenesest ei woi Jummalala
 mele parrast olla, siis pallun miina, helde Iss-
 sand, te puhtaks mo südda õige usfo läbbi keigest
 kassipiddimötlemisest, ebba-ussust ja tuhjast lo-
 tusfest, et ma mitte inimeste egga ma- ilma au
 ja rikkusse peäle ei loda. Suta mo süddames se
 õige usfo, et ma sind õppin diete tundma, sinno
 sanna uskma, ja kindla lotusfega wastowõtma,
 mis sa olled ommast armust JEsusse Kristusse
 läbbi tootanud. Ärra põlga mo nõdra usfo
 mitte ärra, waid kaswata ja finnita sedda.
 Ärra murra sedda rõhnutud pillirogo, ja ärra
 kustuta sedda suitsewat tahti mitte koggone ärra.
 Oh JEsus Kristus! Jummalala Poeg, sa keige-
 illusam hinge peigmees, fihla ennast usfo läbbi
 mo waese hingega. Jä sinna minno sisse, sest
 sa olled usfo läbbi minno parrast, ja keik, mis
 sa olled teinud ja kannatanud, tulleb minno
 heaks. Oh pühha Waim! mo õppia ja juhha-
 taja, sada sinna mind Jummalaga jälle ühte
 usfo läbbi; põra mind jälle ümber temma pole.
 Istuta mind JEsusse Kristusse sisse, et ma kui
 üks täewane taim temma sees hakkän kaswama
 ja temmast ramma ja wägge saan. Uenda need
 jum-

jummalikkud kumbed minno sees, ja te mind usso läbbi uets lomaks. Arra lasse mind muud ühtegi mõttelda, rätida egga tehha, kuid sedda ütspäinis, mis ussust tullev. Kinnita mind, et ma usso sees kurrati, ma-ilma ja omma patuse lihha kinnatusse wasto seisau, nenda et ma woi must uende peäle saan, ning sel wiisil keel matta Jummalä ritis ellau, ning õnsaks saan, Atnen.

Uts palwe, mis sees meie süddamelikke armastamist Jummalä ning omma liggimesse wasto pallume.

Selde ning armolinne Jummal, oh! kui külm on minno südda, kui tähhi on temma seft jummalikkust armastusseft. Kü ma armastan, parrago Jummal! sedda kurja ma-ilma ja temma kumbed ja wiisid. Ei ma armasta isseennast mitte nenda, kui sa olled käsknud, waid omma kurja süddame nou-andmisse järrele. Oi kurjaste ollen ma waene arrarikkutud, et ma sedda armastan, mis mind hukka satab, agga sind, minno helde Jummal, ei moista ma mitte armastada keik ülle asjade, egga omma liggimesft kui isse ennast. Oh! anna mulle sedda rasket patto andeks, et se hirmus nuhtlus mitte ei tulle minno peäle, mis so samma sees on kirjotud, et se peab ollema arronetud, kes J. s. s. Kristust ei armasta. Tulle siis mulle appi, oh helde Issa! ja kustuta ärra minno sees keik armastamist, mis sinno käest ei tulle. Arra lasse mind siis mitte armastada sedda ma-ilma egga ühtegi seft, mis seäl sees on. Güta agga mo sees
sedda

sedda pühha armastusse tullokest, et ma sind
hakkam keigest süddamest ja ülle keige asjade ar-
mastama, separrast et sa olled keigeillusam, keige-
parras, ja keigemaggusam, et sa olled armas-
tusse hallikas, ja heldus, pühhitsus ja õigus
isse. Olgo siis minno hing, südda, meel ja
moistus sinno parrast, et ma ühtegi ei mõtle,
tunne, moista, tahha egga te, kuid ükspäinis
sedda, mis sinno tahtmissse ja mele parrast on,
ja sinno Waim minno sees wottab tehha.
Lasse mind so armastamisse parrast mahhajät-
ta sedda, mis so tahtmissse järrele ei olle, nen-
da et ma hea melega keik hädda ja waewa
kannatan. So armastamine tommago mind
ennese jure, et ma sinnoga ühte saan ja igga-
weste ka ühte jään, et ma järgeste sinno peä-
le mõtlen, sinnust rugin ja sinno järrele iggat-
sen. Olgo, armas Issa, et ükski ei woi sind
armastada, kui temma liggimest ei armasta,
siis täida ka minno süddant armastusse ja hel-
dusfega omma liggimesse wasto, et ma tedda
armastan kui isseennast. Olgo siis, et ma om-
ma liggimessele head sõwin, temma eest pal-
lun, tedda mainitsen, woin, rõmustan ja
keiksuggust head temmale teen, ja ennast hoian,
et ma temmale ühtegi pahhandust ei anna.
Arra lasse mind mitte ükspäinis neid armas-
tada, kes mo head sõbrad on, ja mulle head
tewad, waid olle mulle armolinne, ja sata
omma pühha Waimo läbbi sedda meelt, et
ma neid ka armastan, kes mo waenlased on
ja mulle kurja tewad. Olgo, helde Issa, et ma
neise hea melega andeks annan, nende eest pal-
lun,

lun, ja head nelle teen, nenda et nemmad mo heateggemiste läbbi saaksid ärrawoiderud. Keif jedda head te mulle helde Jummal, omma sure armo pärrast, Amen.

Üks palwoe, mis sees meie pallume Kannatusse ehk ühhe Kannatlikko süddame pärrast.

DH! armas Jesand Jesus Kristus, sa olled se kannatlik Jummalal Tal, kes hädda, wae wa, teotust, surma ja risti surma inimeste pärrast on kannatanud, et sa se läbbi meile saatsid iggawesse rahho ja rõmo. Ma pallun sind süddamest, et tulle minno sisse ja õppeta mind ka kannatlik ollema, sest et minna ei tahha mitte hea melega so risti ennese peäle wõtta; waid ma tahhaksin küll enneminne omma kurja süddame nou järrele ellada, et ma saaksin siin ilma peäl rahhul olla, ja et mo kääsi aialikko asjade sees woiks hästi kääia. Mis pean ma ütlemä? ma ollen rummal, ja ei woista, mis mulle heaks tulleb. Sinna agga sa tru Jummal, olled se keigetargem Jõsa, ja woistad lapsi kawatada. Urgo sündko siis mitte minno tahtminne, waid te sinna minnoga nenda, kui sa isse tead mulle hea ollewad. Kinnita mind, et ma keif sinno kääst wastowõttan ühhe kannatlikko süddamega, ja et ma sinno wasto ei wõrrise. Alita mind omma armoga, et ma sind ilma kawwalusfeta tännan, kui sa mind omma ristiga ennese sarnatseks wõttad tehha. Õppeta mind meles piddama, et ühtegi ei woi mulle ilma sinno tahtmisseta sündida. Dasse mind

mind kelge hädä ja waewa sees süski rõmus
olla. Keigeennamiste pallun minna, helde Jē-
fuke, sinno lääst, hoiä mind, et minna mitte ei
sõima, kui mind sõimatakse, et ma mitte wasto
ei lö, kui mind luakse, et ma mitte karia ei
maksä kariaaga; waid anna armo, et ma sinno
tahtmissä pärrast keli kannatan tassasä melega,
ja ennast weel surema risti, teotussä, waewa ja
ahhastussä arwan wäart ollewad. Rõmusta
mind sel aial omma kannatussä läbbi, ja te mind
omma risti läbbi pühhas ja puhtas keliist pat-
tust, ja iggaweste õnsaks, Amen.

Ühhe haige innimesse Palwo.

Dh! helde ja armolinne Jummal, sulle tun-
nistan minna ka kaeban, et minna ep olle
tännini nenda mitte ellanud, kui sinna omma
sanna sees olled käsnud; waid ma waene ollen
omma kariajude hilmude järrel ellanud. Oh!
mis kurb on mo südda, et ma nisuggune ollen
olinud. Sepärrast tunnen minna ka, et sa õi-
gussä pärrast sedda haigusst olled mo peäle pan-
nud, et ma pean omma patto hirno ja hädä
õppima undma, ja sinno lääst abbi õtsima.
Sa õige Jummal moistad kõhut mo peäle, et
mind ma ilmaga ei pea hukka moistetama. Sa
tulletad mo mele sesamma haigusse läbbi, et ma
surreliõ ollen. Peästa mind, helde Jēsa, enne
kui ma surren, minno patto häddast. Õns se
so pühha tahtminne, et ma pean haige ollema,
mis sindõs sinno hea tahtminne. Hoiä agga
mo hinge kariajude kiusatusse eest. Olgo se haigus-
minno.

minno hinge ohhuks ja rohhuks, et mo hing seft parramaks saaks. Hoiä mo süddame, mele ja mõtted Jummalä rahho sees. Oh! heida armo minno peäle, seft sa olled mo Lõja, ärra rikku omma waest loma. Kui se haigus ep olle surma tõbbi, siis aita mind, ja anna mulle surest armust mo endist terwist jälle, seft ma ollen rammoto. Oh! sa Jummalä Poeg, JEsus Kristus, wõtta sinna mind isse arstida; wähhenda mo wallo ja parranda mind omma pühha hawade läbbi. So pühha kannatus ja surm olgo mulle ello rohhuks. Ous agga, armas Jummal, sinno tahtminne, et sa mind se haigusse läbbi rahhad seft kurjast ilmast ärrakorristada, oh! siis aita mind omma pohjatuma armo pärrast, et ma õnsaste siit ärralähhan ja nenda surmaga woitlen, et ma sedda ärrawoidan, JEsusse Kristusse surma ja surma woitlemisse pärrast, Amen.

Tänno - Palwe, kui üks haige omma terwist jälle kätte sanud.

Armolinne Jummal, mo helde Jssä! minna tännan sind keigest süddamest, et sa mind olled karristanud, ja mulle hirmo annud mo pattude pärrast. Sa olled armolinne olnud, et sa mind mitte surma kätte ei olle annud. Müüd olled sa mulle weel aega annud ennase pattust pöörda. Äira siis, helde Jssä, et ma ue terwissega ueste hallan ellama pühha ja puhta ello sees. Sinno pühha Waim ellao

nüüd minno sees; temma wallisego mind, et ma teps ma- ilma wisid ei armasta; waid et ma woiksin sinno omma olla, ja so tahtmisese järrele ellada. Se ka terweks mo wäese hinge, ja hakkä isse seäl sees ellama, nenda et ma jälle sinno sees kosfun ja wäggewanoks saan usso, armastusse ja kannatusse sees: siis tahhan minna sind, kolm. alrus Jummal, iggaweste kita ja tännada, Amen.

Uhhe haige innimesse Palwe,
kui surm liggi jouab.

SH! sa iggawenne Jummal, üks hallastusse Issa, et hallasta mo wäese peäle, nenda kui üks issa omma laste peäle hallastab. Mõt- le se sanna peäle, mis sa olled ütelnud; minno hallastus on suur. Mõt- le se peäle, et so armas Boeg JESUS Kristus minno parrast on innimesseks sündinud. Mõt- le se peäle, et sa omma alnosündinud Poia olled annud, et keik, kes temma sisse ussumad, ei pea hukka sama, waid et iggawenne ello neil peab ollema. Misugguse usso sees tullen minna sinno jure ja pallun sind: hallasta minno peäle omma armsa Poia parrast. Ma annan omma hinge sinno kätte, parrast sinna sedda; ärra arwa mo patto mitte mulle süüks. Heida armo minno peäle, ja wõtta mind wasto ommaks lapses. Oh Issand JESUS Kristus! mo kallis hinge peigmees, wõtta mind ülles omma maiasse, mõtle omma surma hädda peäle, ja alta mind mo surma häddas, et ma sind ärra ei unnusta. Olle sa mo süddames

mes ja mees, ja aita mind nenda surmaga
 woitelda, et ma sedda ärrawoidan. Oh! min-
 no tru karjane, ärra jätta omma lammast mah-
 ha, kelle parrast sa olled omma ello jätnud.
 Otsi mind weel omma armoga, ja kui sa mind
 saad leidnud, siis wl mind omma Paradisi sisse.
 Oh pühha Waim! mo ainus abbimees keige
 mo hädda sees, tulle nüüd appi, kinnita minno
 usko, ja ärra lasse sedda mitte ärrakustuda.
 Hoi mind kurja waimo kiusatusse eest, ja ärra
 lasse mind mitte surma hirmo tunda. Kui lõp-
 peb ärra mo meel ja moistus, siis õhka sinna
 lõpmatta minno süddames, ja rõmusta mind
 õhhe õnsa surmaga JEsusse Kristusse kannatus-
 se, wallo ja surma parrast, Amen.

Palwe keigesugguse Sädda Uial.

Uimas Jssand Jummal, keik on õige, mis
 sinna teed. Sa olled meile tunnistanud,
 mis meile õnne ehk hukkatust, ello ehk surma,
 head ehk kurja satab, et meie piddime targaks
 sama, ello ja head takkanoudma, sind armas-
 tama, ja sinno sanna kuulma. Agga meie olle-
 me, parrago Jummal, kurja armastanud, ja
 head ärrapõlnud, ja nenda wasto ofsa teinud,
 et meie so pühhast tahtmissest ei olle hõlnud,
 waid omme kurja meelt möda ellanud. Se-
 parrast on sinno kõhhus õige ja pühha, et sinna,
 armas Jummal, keik sedda willetsust meie niht-
 lusseks ja ka meie heaks ja hinge parrandamis-
 seks meie peäle olled saatnud. Sind, oh helde
 Jummal! olleme meie wihestanud omma kur-

ja kumbede ja teggudega, ennamge kui meie wannemad. Mis siis inimessed ommas ellus nurrisewad? iggauris nurrisego omma pattude wasto, kiusago ja katusgo omma ello ja tööd, ja nenda töstkem ommad süddamed ja käd Jummal pole ja üttelgem: Meie, meie olleme patto teinud ja sannakuulmatta olnud, sepärrast ep olle sinna, öige Jummal, nüüd mitte armo heitnud, waid olled omma wiha meie peäle otsego wäljawallanud. Oh Issand! meie tunnistame omma endise kurja ello, ja häbbendamme ennoft omma efsitusse pärrast; sest meie olleme kurjaste patto teinud; meil on wägga paljo süüd, meie olleme nuhtlusse wäärt, sest et meie olleme kõrwale läinud se tee peält, mis sinna meid olled kasknud, ja sepärrast on sefinane suur hädda meie kaela peäle tulnud. Oh armas taewane Issa! meie tunnistame sinno ette omma ja omma wannematte pattud ja jummalakartmatta ello, ja pallume sind süddamest, anna meile armo, et meie neid woiksimme öiete tunda, kahheseda, ja wihkada. Heida armo meie waeste peäle omma sure hallastusse pärrast, nenda kui sinna enne olled andeks annud, et meie same sinno suur armo ja wägge nähha. Sinna olled tootanud, ja ütelnud: Issand on kannatlik, armolinne ja ustraw, temmal on wägga halle ja ärras meel; temma annab andeks keik ülleastmissed ja pattud. Sepärrast kule nüüd me e palwe, armas Issand Jummal, ja olle meile armolinne; ehita jälle ülles, mis on ärrarikkutud, ja parranda meid. Põra omma wiha ärra: ja ärra lasse sedda mitte

eddasi minna. Wotta meid waggaks ja püh-
haks tehha, et meie jouaksi me süddamelikko pal-
wega kesi hädda ja kahjo meie peält ärrakään-
da. Võra ennast jälle armoga, helde Jummal
meie poie, ja olle omma sullastele armolime,
Jesuse Kristusse meie õnnisteggia pärrast,
Amen.

Palwe Sõa ja Waeno Aial.

Selle kolm-aino Jummalala, Jesa, Poia,
ja pühha Waimo nimmel, Amen.

Armad innimesed, et Jummal Jssand ei olle
mitte ükspäinis käsknud palwet tehha, waid
ka omma kalli ja tõsise tootusse pärrast hädda
aial tõeste tahhab aidata, kui palwe süddamest
tulleb; sepärrast on wägga tarwis, et meie sel-
sinnatsel kurwa ja häddalisse aial süddamelikko
palwega temma käest abbi otsime, tedda kei-
gesugguste heateggemiste eest süddamest tän-
name, ja wägga pallume, et temma armust
wõttaks ommad heateggemised kasmatada, ja
kesi nuhtlused, mis meie kül wäärt olleme, är-
rakäända. Sepärrast üttelgem su ja süddamega
Prohweti Danieli ramato ühheksamast peatük-
kist 4-19. salm.

Oi! Oi! Jssand! sinna suur ja kartusse
wäärt Jummal, kes seädust ja heldust hoiab
neile, kes tedda armastawad ja temma käskud
pidawad. Meie olleme patto ja üllekohhut, rei-
nud, ja sõlaste ellanud, ja wastopannud, ja
so käskudest ja so kohtoseädussist ärralahkunud.

Ja meie ei olle mitte so sullaste, nende prõhveti-
 de sanna wõtnud kuulda; kes sinno nimmel meie
 kunningatte, meie würestide, ja meie wanne-
 matte wasto rääksid, ja keige se Ma rahwa
 wasto. Sul, **Isfand** on õigus, agga meil
 on häbbi silmis, nenda kui tännapä on, Juda
 meestel, ja Jerusalemma rahwal, ja keigel Is-
 raelil, mis liggi ja kaugele on keige made sees,
 kuhho sa neid olled ärralükkonud nende walla-
 tusse pärrast, mis nemmad so wasto teinud.
Isfand, meil on häbbi silmis, meie kunningat-
 tel, meie würestidel, ja meie wannemil, et meie so
 wasto patto teinud. **Jesandal** meie Jumma-
 lal on hallastus, ja andeksandmissed, ehk meie
 kül temma wasto olleme pannud. Ja meie ei
 olle mitte wõtnud **Jehowa** omma Jummalala
 heält kuulda, et meie olleksime käinud temma
 kässo-õppetusse sees, mis ta meie ette pannud
 omma sullaste nende Prõhwetide läbbi; **Waid**
 keik **Israel** on sinno ülle kässo-õppetusse läinud
 ja ärralahkunud, et nemmad ei wõtnud so heält
 kuulda; sepärrast on meie peäle wäljawallatud
 se sajataminne ja wanne mis Jummalala sullase
Mosesse kässo õppetusse ramatusse on kirjotud,
 et meie temma wasto patto teinud. Ja ta on
 tõeks teinud ommad sannad, mis ta rääkinud
 meie peäle ja meie kõhto-wannematte peäle, kes
 meie peäle kõhnut moissid, et ta meie peäle suur-
 t õnnetust widdi saatma, mis saggust ei olle sün-
 dinud keige se taewa al, nenda kui Jerusalema-
 mas sündinud. Kui **Mosesse** kässo-ramatusse
 kirjotud, nenda on keik se õnnetus meie peäle
 tulnud; agga meie ep olle mitte **Jehowa** omma
 Jum-

Zummala pallet allandikkult pallunud, et meie ollesime ommast üllekohto wiindest pöörnud, ja sinno töt tähhele pannud. Sepärrast on Jehowa wapper olnud se õnnetussega, ja sedda meie peäle saatnud; Sest Jehowa mele Zummal on õige keige omma teggude sees, mis ta teinud, et meie temma heält ei wötnud kuulda. Ja nüüd, Jesand meie Zummal! kes sa olled omma rahwa Egiptusse maalt wäljatonud tug-gewa kääga, ja ennesele nimme teinud, nenda kui on tännapä: Meie olleme patto teinud, ja õalaste ellanud. Pööras, pallun ma, Jesand! so wihhastus ja so tulline wihha so liinast Jerusa-lemmast taggasi, ja so pühhast mäest, keik so suur õigust möda: Sest meie pattude, ja meie wannematte üllekohto teggude pärrast, on Jeru-salem ja sinno rahwas teotusseks saand keikile, kes meie ümberkaudo on. Ja nüüd kule, meie Zummal! omma sullase palwe, ja temma al-landikkud pallumissed, ja Jesanda pärrast lasse omma palle paista omma pühha paiga peäle! mis on ärrahawwitud. Pöra, meie Zummal! omma kõrwa, ja kule, te ommad filmad lahti, ja wata meie sure ärrahawwita-misse ja se liina peäle, mis peäle so nimmi on nimmetud; sest meie ei heida mitte omma sure õigusse pärrast omma allandikkud palwed so palle ette mahha, waid so wägga sure hallas-tusse pärrast. Jesand kule, Jesand anna an-deks, Jesand panne tähhe'e, ja te sedda, ärra-wiwi mitte, issi ennese pärrast, mo Zummal! sest so nimmi on so liina ja so rahwa peäle nim-metud.

Palwoe Rahho pärrast.

DS! Issand, JEsus Kristus, sinna iggawen-
 ne nou- ja rahho- andia, sa olled me-le wai-
 molikkõ rahho saatnud; se eest olgo sulle, Jssä ja
 pühha Waimoga Kirus ja tänno iggawest. Sa
 olled meid siit sadik aialikkõ rahhoga õnnistanud;
 agga meie ei olle sedda sinno suurt heateggemist
 mitte nenda, kui kõhus on, moistnud, egga sulle
 se eest au annud, waid se läbbi mitmel wisil hole-
 tumaks lainud. Sepärrast on ka sinno wiha
 mele peäle õige, et sa meid sõa ja awwalikkõ wae-
 noga nuhtled. Anna meille, oh Issand JEsus!
 andeks meie tännamatta kõmbed ja keik muud
 pattud, misga meie sind olleme wihasstanud, ja
 näita meille omma kalli armo, sest et sinna olled
 nende abbinnees, kes so peäle lootwad. Wata
 mele ei loda mitte omma waud- ehk sõa- riistade
 peäle, sest keikide inimneeste abbi on tühhi. Agga
 sinna wäggede Issand, olled meie abbi, sa kel-
 gewäggemam sõddamees ja kaisia hädda sees,
 sinnoga rahhame meie õnnad waenlasted mah-
 hallia, ja sinno nimmel rahhame jalge alla talla-
 da neid, kes meie wasto pannelwad. Anna meie
 sõawäele õnne ja woinust merre ja Ma peäl.
 Wotta omma armo holeks meie armolist Reisri,
 et temmale ühtegi kahjo ei juhtu. Anna temmale
 õnne, so parram kääsi Finnitago tedda, et ta
 sinno wäe läbbi omma waenlaste peäle woiks
 sada woinust, ja sinnule se eest au anda. Hoiä
 tedda kui silmarerrei keikide sallaja takkakuusa-
 miste ja awwalikkõ peäletullemisse ja kahjo eest.
 Anna temmale woinust, ja sada temma nouud
 Forda,

Forda, ja kauta ärra meie waenlased so wägge-
 wa kae-warre läbbi, ja lasse nende nouud tühjä
 miina. Olle üks tulline müür meie Ma ja lin-
 na ümber, ja lasse ommad pühhad ingld ühhe
 leri meie ümber tehyha, et et sa meie liggi ühtegi
 kahjo egga willetsust. Zuhhata meid sinno nou
 järrele, ja wotta meid armust wasto. Ja et
 sinna üksi sesamma olled, kes sõale keiges ma-
 imas teeb otsa; sepärrast lasse omma rahho mõt-
 ted meie, ja keige omma risti. Koggodusse peäle
 paista. Anna keikile kunningattele, ja üllemattele
 moistlikko süddant, et nemmad õppiwad moist-
 ma, misuggune suur ja kallis warrandus rahho
 on, et nommad sedda sure hõlega wotaksid nou-
 da. Zuhhata nende süddamed, sest need on sinno
 kões, et nemmad wotwad ussinad olla leppitama
 ja rahho teggema. Önnista ka keik nouud ja
 mõtted, mis selle pärrast perakse. Anna oh Jes-
 sand, rahho omma male, õnne ja abbi keikile sei-
 sustele, et meie sind, kes sa olled armastamis-
 ja rahho Jummal, siin keelmatta woime tenida,
 ja wimaks pärrast sedda ello se iggawesse ja-
 tae-walikko rahho sinno jummalikko au sees otsata
 nähha ja tunda, Amen.

Meil anna rahho armoga, Oh Jummal!
 meie aial, Kes meie eest woib sõddida, Ep olle
 ükski maial, Kui üksnes sinna Jummal.

Lasst' meie Ma-wallitsejal Head wallitsust ka-
 olla, Et woime rahho temma al Ja hinge toidust
 sada, Sind, armas Jummal! Karta, Amen.

Palwe Nälja Nial.

Oh! Keigewäggewam, armolinne Zummal,
 sinna üt'led: kui minno rahwas tahha's
 minno lanna kuulda, ja minno tede peäl kälä,
 siis tahha'sin miuna neid keige parrama nisso
 ehk wiljaga söta ja meega neid täita. Sinna ol-
 led ka keit Ma wilja JEsusse Kristusie läbbi ön-
 nistanud, ja selgest armust murretsenud, et maad
 ja põllud, mis pattude parrast peat'sid ohhakaid
 ja kibbowit'so kaswatama, peawad head wilja
 kandma; ja jega tahhad sa keit innimes'sed õppe-
 tada, et nemad peawad moistma, kui helde ja
 armolinne sinna olled, ja et nemmad peawad
 find ülle keige asiade kartma, armastama, ja
 ükspäinis sinno käest ihho ja hinge hädda sees
 abbi otsima ja sinno käest ükspäinis abbi ootma.
 Et sinna agga ka üks õige ja pühha Zummal ol-
 led, siis olled sa õhwardanud, et sa inimeste
 tännamarta ja heletuma ello parrast neid poua
 ja liimarjaga tahhad nuhhelda, et Ma ei pea
 omma wilja andma, nenda kui kohhus olleks,
 separrast teed sa raewast taua ja maad wasse
 farnatseks et õigel ajal ei pea piiska saddama,
 egga Ma õiget orrast kaswatama. Oh armas
 Zummal! sinna olled ka meie pattude parrast
 nälga meie peäle pannud, ja meie olleme ka sed-
 da wäärt, sest meie ja meie wannemad olleme so
 head annid kurjaste pillutanud, kõrkusse, liajo-
 misse, prassimisse ja mu wallatussega. Oh
 Jssand! anna armo, et meie woiksime sedda
 keit õiete tunda ja kahhetseda. Peästa meid
 ärra sest raskest näljast mis meid waewab, ja
 par-

parranda meie süddamed, et meie ilmafawwalusfeta kui waggad lapfed sind õppime kartma ja armastama, ja et meie eddasi omma peatoidust tännoga wastowõttame sinno sure nimme kitusfeks ja meie tarwidusfeks, JEsusse Kristusse meie Issanda parrast, Amen.

Palwe Katto Aial.

SH! armolline, kelgemäggewam, iggawenne Jummal, sinna olled ähwardanud, et sa innimesse patto parrast hirinsa katko-tõbbe nende peäle tahhad lakkitada. Meie tunneme nüüd sedda rasket witsa, mis meie omma rummala ning holeta elloga ennese kaela peäle olleme saanud; ja tunnistame sinno ette, et so kohhus õige ning pühha on. Separrast pallume meie sind süddamest, et sa tahhaksid meie peäle armo heita ja meid õpperada õiete tundma, et meie iggawesse hukatusse wäärt olleme, ja et sa sesinnatse sure hirno läbbi tahhad patto unnest üllesarratada keik, kes maggawad, ja weelgi sinno armo ilma fawwalusfeta wastowõtawad, ja so armo wasto ei panne. Lasse meid nüüd moista selsinnatfel aial, mis meie kasfeks tulleb, et meie wõtame so pühha Waimo armo läbbi omma pohjatuma hinge hädda õiete tunda, JEsusse Kristusse kääst abbi otsida, ja kindlaste uskuda, et temma tahhad ja woib meid aidata. Ja kui sinno nou peaks ollema, et sa meid sesinnatse tõwwe läbbi siit ilmast tahhad arrakorristada, siis anna meile õiget usko, parranda se läbbi meie süddamed ning puhhasta meid läbbi ja läbbi,

bi, et kull meie dige usso läbbi same uells sündi-
 nud, meie ka sinnoga so au-riki woiksimme sada
 Jesusse Kristusse meie kalli önnisteggia pärrast,
 Amen.

Monningad lühhihesed Paulo: Palwed.

D armas Jofand Jesuke!
 Sa olled armas minnule,
 Et sa kelle head te nud müüd,
 Ja ärrawõtnud minno süüd,
 Sa maksid neid kull kalliste,
 Kui peksti sind ni wahwaste.
 Oh! lasse sinno ahhastust,
 Mo hingel' sata rõmuscust,
 Et ussun sedda kindlaste,
 Ja lahkun ilmast õnsaste, Amen.

* * *

Uht süddant pattust koormatud
 Ning surest murrest waewatud
 Doon minna sulle Jesuke!
 Se wõtta wasto heldeste,
 Ning hallasta mo waele peäl,
 Ja surest armust aita weel.
 So surmaga mind leppita,
 So werrega mind looputa;
 Süss ollen pattust peästetud,
 Ja minno südda rõmuscud, Amen.

* * *

Mind aita helde Jesuke!
 Et sulle jowan peage,
 Ning enne pöran fermeste,
 Kui surm mind kiskus äkkiste,

Et tanna, iggal aial ka.
Ma wolkſin õnsast lahkuda.

* * *

Oh Jummal! minno abbimees,
Mind aita armust hädä sees:
Mo süddant põra pattust nüüd;
Ja kauta mo patto süüd.
Ma lodan, Jummal! sinno peäl,
Kui sa muli' jääd, mis tahhan weel?
Sa olled minno JEsuse,
Mo Jummal ning mo wennike;
Sest ollen rõmus süddamest,
Ja kidan sind ka keigest wäest.
Se peäle lodan ikka ma;
JEsus, mo wend, mind armwita,
Amen.

Patto Tunnistus Kirrifus.

Armad sõbrad, wennad ning öed JEsusse
Kristusse sees, et meie nüüd ühhes kous ol-
leme Jummalat sanna kuulmas ning õppimas,
Jummalat omma JEsandat keige temma heateg-
gemiste eest tannamas, ja keik pallumas, mis
meil ihho ja hinge polest tarwis on; agga tea-
me, et meie keikide peäl se raske patto koorm on,
kust meie süddamest püame lahti ning puhraks
sada; siis tahhame meie põlweli mahhalangeda,
ja ennast Jummalat omma taewase Issa ette al-
landada, süddame ja suga ennast waeseks pattu-
seks tunda ning tunnistada, armo ja heldust
temma käest palluda, ja ühtlase teine teisega
õõlda:

Minna

Minna waene pattune innimenne, kes ollen patto sees sadud ja sündinud, ja parrast keige omma ello aia pattules ellus elland, tunnistan keigest süddamest sinno keigewäggewama Jummal'a, omma armisa taewase Issa ette, et ma ei olle sind ülle keige asjade, egga omma liggimest kui isseennast armastanud. Minna ollen, parrago Jumme il! monnelarnatsel kombel sinno ja so pühha käsude wasto patto teinud mõtete, sannade ja tegudega, ja tean, et minna separrast võrgo ja iggawesse hukatusse wäärt ollen, kui sa nenda rahhaksid nuhhelda, kui sinno kange kohhus käsib, ja minno pattud on teininud. Ugga sinna, armas taewane Issa, olled tootanud armo anda ja hallastada keige waeste pattuste peäle, kes ommast patto ellust ümberpöörwad, ja kindla usfoga so pohjatuma hallastusse ja meie Issanda Jesusse Kristusse kallil lunnastamisse peäle lootwad; neile tahhad sa andeks anda, ja nende pattud neile mitte süüks armada, mis nemmad ial enne sinno wasto on eksinud. Se peäle lodan ka minna waene pattune, ja pallun sind allandikkult: olle sinna omma helde tootusse parrast mulle waesele armosinne, ja anna mulle keik mo pattud andeks sinno pühha nimme kiusses ja auuks.

Jummal se keigewäggewam ja iggawenne Issand andko meile omma sure pohjatuma armo ja meie Issanda Jesusse Kristusse kallil lunnastamisse parrast keik meie pattud andeks, ja andko meile armo meie pattuse ello parrandada, et meie temma käest iggawest ello same, Amen.

Kiriko · Palwe pärrast Jutlust.

Oh! ellaw, feigewäggewam ja iggawenne
 Jummal, meie Issanda Jesusse Kristusse
 Issa, feige asjade Eoja ja kaitšia, sind sinno
 Poia ja pühha Waimoga pallume meie südda-
 mest; hallasta meie peäle omma armsa Poia
 kalli lunnastamisse pärrast, kedda sinna omma
 immelikko nou läbbi ohwiriks meie pattude eest
 ning wahhemehhets sinno ja meie wahhele feie
 ilma olled lätkitanud et se läbbi se õige wihha
 ma-ilma patto peäle ja ka sinno suur heldus
 meie wasto pididi nähtama. Pühhitse ja wallitse
 meid feik pühha Waimoga; koggu, juhata ja
 kinnita omma risti-rahwast, ja anna melle ar-
 mo, et meie so õnsaksteggewa sanna järrele õige
 usso ja pühha ello sees wõime kindlaste ellada.
 Hoia ja õnnista meie armsa üllema Wallit eja,
 meie armolissee Keiseri-Praua, kedda ja armust
 meile Peaks ja kaitsiaks olled pannud. Kaitse
 tedda, oh Jummal! feige temma tede peäl feige
 kahjo ja hädda eest, mis temmale fallaia ehk
 awwalikkult woiks sündida. Kinnita ja kaswa-
 ta temma rammo ihho ja hinge polest. Lasse
 temma peäl hingada tarkusse ja moistusse, hea
 nou ja sinno kartusse Waimo. Walgusta
 temma südda, et temma omma riiki ja rahwast
 jouaks diete targaste wallitseda, Kristusse kog-
 godust kaswatada, feige waenlaste pealetulle-
 missed ja kurjad nouud ärrakeelda, ja kalli rah-
 ho sees sinno pühha nimme auuks ja temma al-
 lamatte heaks kaua ja hästi wallitseda.

Kinnita ja õnnista meie armolisse Keisri-Prava nouandjad, ja keik, kedda temma on pannud kohto ja muud asjad selletama. Hoia ja kaitse temma söddawäggi ja selle pealikkud ma ja merre peäl. Anna neile head ja ühhe-melelissed mõtted, et nemmad sedda noudwad, mis sinno, sure Jummal aauks, meie armolisse Keisri-Prava, ja keige se rigi kassuks tarmis lähhäb. Hoia neid keige se eest, mis kahjuks ja pattuks woib tulla.

Ydra ärra, oh armolinne Jummal! Keik ras-
ked nuhtlussed ja willetsussed, mis meie omma
pattudega olleme teninud. Anna meile kindlat
terwist, siggiwat peatoidust, tõssist armastust,
ja ühtmelelist ello, et meie rahho sees ja Jum-
mala mele pärrast isseskeses woiksime ellada.
Anna ka hea nou keige asjade sees, mis tulle-
wad ettemõtta ja tehha, et meie nenda laitmat-
ta ello sees woiksime ellada; ja anna meile pär-
rast sedda aialikko ello, iggawest rõmo ja õnnis-
tust Jesusse Kristusse sinno Poia pärrast, kes
sinno ja pühha Waimoga ellab ja wallitseb
ühhes ollemisses, Amen.

Litania

ehf

Palwe ja eestpalluminne keigesugguse
hädäda sees.

(Issand, heida armo meie peäle 2c.)
leitakse Paulo ramato 309. lehhe küljest.

Palwe Ilma pärrast.

Pallugem Jummalat ka ilma pärrast:

Sh armas taewane Issa! anna meile säh-
hårdusfed ilmad, mis sinna tead meile,
weistele ja wiliale wälja peäl hea ollewad. On-
nista wilja wälja peäl, hoia sedda poua ja lia-
wihma eest, ja keige mu kahjo ja kurja eest;
hoia meid nenda ka sõda ja werreärrawallam sie,
katko ja kalli aia eest, et meie sinitio helde armo
läbbi woikside omma iggapäwast toidust ennes-
tele sada, tännoga wastowõrta omma tarwi-
dusfeks, ja kui waggad lapsed sinno mele pärr-
rast ellada, Jesusse Kristusse meie Issanda
pärrast, Amen.

Pallugem Jummalat ka nende eest, kes
täanna tahhaxwad Jesusse laua
järe minna.

Sh armolinne Jummal! anna neile armo;
et neminad woiksid õiete moista sedda suur-
waewa, mis meie Issand Jesus keik de Inni-
meste eest on näinud, et temma keiksuggust wae-
wa ja wallo nende heaks kannatanud. Wal-
mista nende süddamed, et nemmad ilma kaw-
walusfeta wottaksid keik patto tödd kahhetseda,
wihkada ja mahhajatta; sest et meie helde Je-
susse

susse ihho nende pãrrast hirmsaste on waewatud ja temma kallis werri arrawallatud. Puhhast sinna nende süddamed lääbbi ja lääbbi, et nemmad sinno armo diete woiksid omma mele tulletada, ja temma auuks siin ilmas ellada, et nemmad ka sest iggawesest õhto-sõma-aiast woiksid ossa sada Jeesusse Kristusse meie Issanda pãrrast, Amen.

Palwe nende haigede pãrrast.

Pallugem ka Jummalat, n. t. s.

N. N.

Se armollinne Issand Jummal hallastago nende peäle nende hädda sees, andko neile süddamelikko pattustpõõrmist, õiget usso kinnitust, rõmust pattude andeks-andmist, pühha kannatust keige wallo sees, ja nenda tehko temma nendega, kui ta teab sedda hinge ja ihho polest neile hea ollewad, Jeesusse Kristusse meie õnnisteggia pãrrast, Amen.

Tãnno haigede pãrrast, kes terweks sanud.

Tãnnagem ka Jummalat, n. t. s.

N. N.

Res omma haigusse pãrrast meie kirriko palwes olnud, ja Jummalala armo lääbbi parramaks sanud.

Jummal, kes on rikkas hallastussest, olgo tãnnatud, et temma meie palwed kuulnud ja neid parramaks aitnud. Temma piddago neid eddespidi ühhe hea terwise jures, ja andko neile armo, et nemmad terwe ihho sees ühhe wag-

ga süddame ja melega omma Onnisteggia auuks woiksid ellada. Sedda tehko temma Jesusse Kristusse meie kalli Lunnastaja parrast, Amen.

Tänno nende eest, kes parrast omma lapsewodi kirrikule tulnud.

Tännagem ka Jummalat, n. t. s.

N. N.

Kes parrast omma lapsewodi tänna esimesel korral kirrikule tulnud.

Se helde ja armolinne Issand Jummal olgo tännatud, kes neid nende lapsewodi aial keige kurja ja kahjo eest hoidnud ja nüüd jälle nende terwise jure saatnud. Temma andko neile emmadele omma rohke armo, et nemmad moistaksid omma head Jummalat diete tunda ja te nida, ja ommad lapsokessed Jesusse auuks ülleskaswatada, et nendatao wannemad ja lapsed Jummalakartusse sees woiksid ellada, ja iggawesse ello pärriaks sada Jesusse Kristusse meie Issanda läbbi, Amen.

Tänno nende eest, kes lapsewodi sanud.

Tännagem ka Jummalat nende eest, kedda Jummal nende ihho kootmast armolikkult rõmustanud.

N. N. eest, kedda Jummal nore poiaga rõmustanud.

N. N. kellele Jummal nore tütre annud.

Se armolinne Jummal olgo tännatud, kes neid emmaid nende koormast armolikkult

on veästnud. Temma lasko need lapsokessed nende pühha ristmissse seädust möda ülleskastwada, et nemmad omma ello aial kurratit ja keik temma asjad ja kumbed woiksid ärrawanduda, omma Jesust puhta süddamega tenida, ja nenda iggawesse ello pärriafs sada. Need emmad aitko se armas Jummal jälle nende endise terwise jure Refusse Kristusse pärrast, Amen.

Tänno surnutte pärrast.

Tännagem ka Jummalat n. t. s.

N. N.

Tedda Jummal siit kurjast ilmast on ärrakorristanud.

Se keigewäggewam Jummal, kes tedda omma pühha nou järrele siit kurjast ilmast on ärrakorristanud, andko neile kehadele rahho!ist hingaamist mulla sees, wiimfel päwal ühhe rõõmsa üllestoussmissse iggawessefs elluks. Ta wotko neid, kes nende surma pärrast kurwaks sanud, omma pühha Waimo armoga rõmustada: agga mield keik õppetago temma meles piddama, et ka meie peame surrema, et moistaksime ühhe õnsa surma wasto targaste ennast walmistada, ja ommal aial sefsinnatsest waewalisest ilmast õnsaste ärralahkuda. Sedda andko se armas Jummal Jesusse Kristusse se õige surma ärrawoitja pärrast, Amen.

Mahhakuhutamisse Sannad.

Mie kohhus on ka Jummalat palluda, et se abbiello saaks ausaste ja kassinaste meie seas petud. Müüd

tahhab

tahhab ennast üks paar rahwast
 tahtwad ennast monni paar rahwast
 abbiello sisse anda, mis mahhakulutakse,
 esimest }
 teist } forda
 kolmat }

Peigmees on N. N.

Pruut on N. N.

Ons nüüd kellelgi middagi nende abbiello wasto
 räkimist, se tehko sedda aegsaste, ja olgo pärrast
 wait. Jummal andko neile omma armo ja õn-
 ne Jeesuse Kristusse meie hinge peigmehe pär-
 rast, Amen.

Se Jummal rahho, mis üllem on
 kui teik moistus, hoidko meie süd-
 damed ja meie meled Kristusse
 Jeesuse sees iggaweseks
 elluks, Amen.

Monningad Palwe-Laulud,

mis enne Maria kiruse Laulo:

Minno hing auustab wägga n. t. s.

Woib laulda.

Wata Laulo-romato 104 lehhe küljes.

Kristusse Tullemissse Pühhal.

Walmistage teed selle Issandale. Halleluja!
 Halleluja!

Ja tehke temma tee, radda tassaseks. Halleluja!
 Halleluja!

Soulo pühhal.

Uks laps on meile sündinud. Halleluja! Halleluja!

Uks Doeg on meile antud. Halleluja! Halleluja!

Paasto Aial.

Kristus on meie eksitusse pärrast hawatud.
Halleluja! Halleja!

Ja meie pattude pärrast risti podud. Halleluja!
Halleluja!

Kristusse ülestousmissse Pühhal.

Kristus on surrust ülestousnud, Halleluja!
Halleluja!

Ja on meile ello jälle tonud. Halleluja! Halleluja!

Kristusse Taewaminnemisse Pühhal.

Kristus läks ülles taewa, Halleluja! Halleluja!
Ja istub Jummal parramal kael. Halleluja!
Halleluja!

Mellipühhil.

Räkkita meile sinno pühha Waimo, Halleluja
Halleluja!

Kes meie süddamed walgustab. Halleluja! Halleluja!

Kolm-aino Jummal Pühhal,
ja

Muil Pühhapäiwil.

Mäita meile, ISsand, sinno armo, Halleluja!
Halleluja!

Ja anna meile sinno rahho, Halleluja! Halleluja!

Lau-

Laulud, ehk Palwed, mis Altari ees laulakse.

1. Kristusse Tulemise Pühade Aial.

Armas Issand Jummal, ärrata meid ülles patto unnest, et meie walmis olleme, kui sinno armas Poeg tulleb, tedda rõnoga wastowõtma ja puhta süddamega sind tenima, sesamma sinno armsa Poia Jesusse Kristusse meie Issanda läbbi.

2. Joulo Pähhal.

Meie tänname sind, keigewäggewam, armolinne Jummal, et sinna omma armsa Poia meie heaks olled lastnud innimesseks sündida: aita meid nüüd heldeste, et sinno Poeg ka meie süddames waimolikkul kombel woiks sündida, et meie nenda ommast wannast pattusest sündimisest lahti peäseme, sesamma sinno Poia Jesusse Kristusse meie Issanda läbbi.

3. Neäri Päwal.

Meie tänname sind helde Jummal, armas taewane Issa, et sinna omma armsa Poia kässo alla olled pannud, et temma meid kässo needmisest ja Jummalala wihhast piddi peästma; meie pallume sind süddamest, anna meile nüüd woimust keige pattude peäle, et meie neid wihkame mahhajättame, ja pühha õige ello sees sinno sees ellame, sesamma sinno armsa Poia meie kallil Dnisteggia läbbi.

4. Kolme Kunninga Päwal.

Sh keigewäggewam, helde ja armollane Jummal; kes sinna need targad hommiko

maalt ühhe tähhe läbbi sinno Poia jure Petlema olled juhhatanud ; sind pallume süddamest : anna meile armo , et meie omma Dnisteggla omma süddamesse orsime ja leiame , ja temma jure ellawa usso ja pühha elloga jame Jesusse Kristusse n. t. s.

5. Maria Pühastamisē ehē Kūūnla pāwal.

Sh keigewāggewam, iggawenne Zummal, kes sinna waggale Simeonile olled tōeks teinud, mis sa pühha Walmo läbbi temmale ollid tootand, et temma ei piddand siit ilmast enne lahku ma, kui temma omma Dnistegglat Jesust piddi nāggema ; sind pallume meie süddamest ; anna ka meile õige usso läbbi Jesust nāhha, et meie tedda ka siin kurja ma ilma ette woime tunnistada ja kita, n. t. s.

6. Maria Kulutamisē Pāwal.

Meiē tānname sind, oh iggawenne Zummal, armas taewane Jēsa, et sinna rohkest armust meie waeste pattuste peäle olled hallastanud, ja omma Poia meie heaks lastnud innimesseks sündida ; meie pallume sind keigest süddamest : walgusta ja te targaks pühha Walmo läbbi meie süddamed ja meled, et meie sinno armo diete õppime tundma, ja sinno Poia sündimisest, kannatamisest ja surmast kasso same, n. t. s.

7. Paasto Uial.

Meiē tānname sind, armolinne, iggawenne Zummal, et sinna omma aino Poia peäle ei olle armo heitnud, waid tedda keikide innimesste heaks olled surma sisse annud, et temma
keiē

Keik meie pattud piddi risti-pu peäle kandma ja ärrawoitma; meie pallume sind süddamest: puh-
hastasta meid keikist pattudest, et meie siin armo
aial sinno armo rikis ellame, ja nenda ka wima-
ti so au-riki same, sesamma sinno Poia, n. t. s.

8. Kristusse üllestousnuse Pühhal.

Mei tänname sind, helde ja armolinne Jum-
mal, et sinna omma Poia surma läbbi pat-
to ja surma käest olled woiwust ärrawotnud, ja
tedda meie heaks kolmandamal päwal ülles-
ärratanud, et meie temma läbbi piddime õigeks
ja waggaks sama; anna nüüd meile armo, et
meie sedda keigest süddamest ussume, ja omma
üllestousnud õnnisteggia auuks udes ellus ella-
me, n. t. s.

9. Kristusse Taewaminne misse Pühhal.

Mei tänname sind, armolinne Jummal, meie
armas taewane Issa, et sinno targa nou
läbbi sinno armas Poeg meie kassuks taewa läi-
nud, ja meie eest ikka pallub; anna meile armo,
et meie nüüd ka, nenda kui meie Kohhus on,
waimoliikul kombel ühhe pühha ello ja himmoga
temmaga taewa lähame, ja temma sanna kule-
leme, n. t. s.

10. Nelli pühhil.

Mei tänname sind, helde, iggawenne Jum-
mal, et sinna omma pühha Waimo keikile
uslikkudele olled tootanud, et teinma neid keige
tõe sisse peab juhhatama; anna ka meile armo,
et meie pattudega pühha Waimo ei kurwasta,
waid et meie oimad süddamed temma hõnests
anname, ja ikka temma sanna kuleme, n. t. s.

II. Kolm-aino Jummal Pühhal.

Mei tånname sind, oh keigewäggemam igga-
wenne kolm-ainus Jummal, et sinna meid
olled lunnastanud, ja nou leidnud, kuls meie sin-
noga piddime ühte sama; meie pallume sind süd-
damest; sünnita meid ueks innimesseks pühha
Waimo läbbi, et meie ue süddamega ülle keige
asjade sind woime karta, armastada ja sinno
peäle lota, Jესusse Kristusse meie Issanda
pärrest.

12. Neil Pühhapäiwil pärrest kolm-aino
Jummal pühha.

Sh helde Jummal! armas taewane Issa, sin-
na tunnistad ühhe kalli wandega, et sul ei
olle melehead pattuste innimeste hukatussest ja
surmast, waid tahhad, et nemmad peawad pat-
tust pöörma, ja sinno mele pärrest ellama; sind
pallume meie keigest süddamest, wotta armust
kautada keik meie patto süüd, ja pääw päwalt
meie süddamed puhastada Jესusse Kristusse
meie kalli õnnistegga pärrest.

13. Ristia Joannesse Päwal.

Sh keigewäggemam, helde ja armolinne Jum-
mal, kes sinna pühha ristiat Joannest olled
lääkitanud, et temma pattustpöörmissse õppetusse
läbbi meie Issandale Jესussele piddi teed walmis-
tama, ja õnnistusse tundmist pattude andeks-
andmisses õppetama; sind pallume meie südda-
mest; lasse sinno armo walgust ja wägge paista
meile ja keikile, kes istwad pimmedusses ja surma
war-

warjus, ja sata meie jallad ehk süddame himmud rahho tee peäle, Jeesusse Kristusse n. t. s.

14. Maria Katsma-minnemise Päwal.

Sh armolinne, iggawenne ja helde taewane Jesa, kes sinna pühha Waimo läbbi Elisabetile olled teäda annud, et se õnnistud Abraami seme Jeesus Kristus Mariast piddi ilmale sündima; anna meile armo, ja te targaks meie süddamed sinno armo walgusse ja wäe läbbi, et meie ka sinno armsa Poia diete õppime tundma, keige patto wasto abbi ja armo temma kääst otsima ja sama, ja nenda sinno au ja õnnistusse riki pärrime sesamma sinno Poia Jeesusse n. t. s.

15. Mihkli Päwal.

Sh keigewäggewam, armolinne Jummal, kes sinna ommad pühhad Inglid sinno sure nimme auuks ja kitusseks olled lonud, ja läkkitad neid ka nende tenistusseks, kes sedda iggawest õnnistust peawad pärrima; anna meile armo, et meie neid süddamelikko pattustpõõrmisse ja pühha elloga woiksimetõõmustada, et meie nenda woime sinno rahimist tehha ma peäl, kui Inglid taewas; hoia ja kaitse meid armust pühha Inglidega meie ello otsani, et meie pärrast nendega sind iggawest woime kita ja tännada, Jeesusse Kristusse n. t. s.

16. Jummal Käsust.

Sh keigewäggewam, pühha ja õige Jummal, kes sinna keif pattud wägga wihtad, ja se pärrast omma poia läkkitanud seie ilma siise, et temma kurrati tõõd ehk pattud piddi ärrariikuma, ja et kässõ õigus meie sees piddi sündima; meie

meie pallume sind süddamest: aita nüüd meid wäest rammotumaid, et meie pühha Waimo läbbi sinno kääso järrele kui waggad lapsed ellame, ja pühha ja õige elloga sind tenime, Jესusse n. t. f.

17. Pühhasi Kristi Usust.

Armas Jēsand, keigewäggewam Jummal, kelle kääst keik head ja täielikkud annid tullewad, ja tead, et ükski ei woi ennesele ommast wäest õiget usko anda, sepärrast pallume meie süddamest: anna omma pühha Waimo läbbi meile õiget usko, et meie omma Jēsandat Jესust õiete õppime tundma, temma sanna ikka kuulma, ja nenda kindla lotusse läbbi temmaga ühte meie õtsani jama, Jესusse n. t. f.

18. Palwest.

Oh helde, armolinne ja rõssine Jummal, kes sinna meid olled käästnud palluda, ja tootanud keikide palwed kuulda, kes omma patto hädda tundwad, kahhetserwad ja sinno kääst abbi õtsuwad: anna meile armo, et ka meie woime waimus ja rões sind palluda, ja nenda kurrati, patto ja ma ilma nou andmisse peäle woimust sada, Jესusse Kristusse n. t. f.

19. Ristmisest.

Oh keigewäggewam Jummal, armas taewane Jēsa, kes sinna omma armisa Poia meile lunnastajakõs olled annud, ja temma läbbi pühha ristmisse ja uestsündmisse olled seädnud, et meie piddime ommast pattust lahri ja sinno riki sama; anna meile nüüd armo, et meie omma pattust süddant igapäwase kahhetsemisse ja pattust pöörmisse läbbi ärra-upputame, ja keige patto

patto ja kurja himmudega surretame, et se uus
innimenne ehk südda woiks ette tulla, ja sinno,
meie Jummal, ees õige ja pühha ello sees ellada,
Jesusse Kristusse n. t. s.

20. Pühhašt Öhto - sõma - aiast.

Mie tänname sind, armas Jummal, helde
taewane Issa, et sinna omma armsa Poia
olled läkitanud meile lunnastajaks, kes omma
kalli kibbeda kannatamisse ja surma mällestus-
seks se pühha Öhto - sõma - aia on seadnud; anna
meile armo, et meie õiete õppime moista, kui
wägga mele helde Önnisteggia meid on armast-
tanud, ja lunnastamisse läbbi meile saatnud,
et meie temma läbbi teigest kurjast ja pattust
peame lahti sama: pühhasta ja parranda meie
süddamed pühha Waimo läbbi, et meie omma
Önnisteggia lunnastamisest iggapäew woime
abbi ja kasso sada, sesamma meie kalli lunnas-
taja parrast.

21. Parrast Öhto - sõma - aega.

Mie tänname sind, armolinne Jummal, et
sa meid omma Poia läbbi olled lunnasta-
nud, ja seinnatse kalli armo mällestusseks meid
temma kalli ihho ja wetrega sõdtnud ja jootnud;
meie pallume sind süddamest, lasse se meile siggi-
da, et meie keik pattud, mis parrast meie ar-
mas Jesus on surnud, süddamest wihkame, õi-
ges uskus wägge wottame, kannatlikkud olleme,
ja issekeskis tullise armastusse sees ellame, sinno
armsa Poia meie Issanda Jesusse Kris-
tusse parrast.

Laulu amissa Sannad.

Selle Kolm-aino Jummalä,
Jummala se Isä, ja se Poia, ja se pühha
Waimo nimmel, Amen.

Armad Söbrad.

Sesinnane paar rahwoast,
Peigmehhe nimmi on N. N.

Prudi nimmi on N. N.

rahwoad ennast abbiello sisse anda. Et nüüd
ühhelgi rännini ei olle olnud middagi räkimist
nende abbiello wasto, ei pea ka ühhelgi lub-
ba ollema, pärrast sedda aega middagi
nende abbiello wasto räkida.

Sepärrast küsün miina sinnult,
Peigmees,
Pruut,

tas sinno süddame nou on, et sinna tahhad
Omma Prudi N. N. ommaks naeseks
wotta.

Omma Peigmeest N. N. ommaks meh-
heks wotta,

ja temmaga ellada ja kannarada feik, mis Jum-
mal sinno peäle panneb, head ja kurja, rõmo ja
wiketsust, rikkust ja waesust, egga tahha ennast
temmast ärralahhutada, enne kui Jummal isse
teid lahhutab surma läbbi.

Ons sul nüüd se meel ja nou, siis ütle feikide
kuuldes selgeste:

Jah Jummalä Nimmel

Amen.

Nenda küsfin minna ka sünnult

Prüüt n. t. s.

Wahhetage nüüd abbiello sõrmüksed.

Andke ka teine teisele kät.

Mis Jummal on ühte pannud, sedda ei pea
ükski inimenne lahutama.

Sepärrast, et teie nüüd ennast abbiello sisse
annate, ja sedda Jummal ja inimeste ette tun-
nistate, ja teine teisele sõrmüksed ja kät ollete an-
nud, laulatan minna teid ühte, abbiello-rahwaks:
Jummal se Issa, Jummal se Poia ja
Jummal se pühha Waimo nimmel, Amen.

Kuulge nüüd Jummal sanna, mis abbiello
on, ja kuida Jummal sedda on seadnud.

Nenda ütles Jummal Issand:

Se ep olle mitte hea, et inimenne ükski on,
ma tahhan temmale abbi tehha, mis temma koha-
hane on.

Sis lastis Jehowa Jummal raske unne se
inimesse peäle tulla, ja ta unus maggama, ja
Ta wõttis ühe temma külje-luust, ja panni se
koha lihaga jälle lünni. Ja Jehowa Jummal
ehhitas se külje-lu, mis ta inimesest olli wõtnud,
naeseks, ja satis redda Adama jure. Siis ütles
Adam: Se on nüüd lu minno luust, ja lihha min-
no lihast, redda peab mehhe naeseks hütama, sest
et ta mehhest on wõetud; sepärrast jättab mees
omma issa ja omma emma mahha, ja hoiab
omma naese pole, ja nemmad peawad üks lihha
ollema.

Et teie ennast nüüd ollete Jummal nimmel
abbiello sisse annud, siis kuulge esmalt Jummal
sanna sest abbiellust.

Nenda ütleb Pühha Paulus :

Naesed, kuulge omma meeste sanna, kui JSanda sanna, sest mees on naese Pea, nenda kui Kristusse on koggodusse Pea, ja temma on omma ihho õnnisteggia. Agga nenda kui koggodus Kristusse melewalla al on, nenda ka naesed omma meeste melewalla al keige asjade sees.

Mehhed, armastage ommad naesed, nenda kui Kristusse on armastanud koggodusst, ja on isseennast selle eest ärraannud, et Ta sedda pididi pühhitsema, ja on sedda puhtaks pesnud wee pessemisse läbbi sanna sees, et ta sedda koggodusst ennesele pididi seädma ausaks, ühheks koggodusseks, kel ep olleks ühtegi wigga egga kortso, egga muud seddasarnast, waid et ta pididi ollema pühha ja laitmatta; nenda peawad ka mehhed ommad naesed armastama, kui omma ennest ihhud. Kes omma naest armastab, se armastab isseennast; sest ükski ep olle ial omma ennese lihha wihkanud, waid temma toidab ja hoiab sedda, nenda kui JSand sedda koggodusst.

Teiseks.

Kuulge ka sedda risti, mis Jummal abbi ello peäle on pannud.

Nenda ütles Jummal naese wasto :

Ma tahhan sulle wägga paljo wallo sata, kui sa kaima peäl olled, walloga pead sa lapsi ilmale toma, ja sinno himmo peab so mehhe järrele olesema, ja sesamma peab sinno ülle wallitsema.

Za Mehhe wasto ütles Jummal:

Et sa olled kuulnud omma naese sanna jo sõn-
nud

nud sest puust, mis ma sind kassin ja ütlesin: sinna ei pea sest sõma: ärranetud on se Ma sinno pärrast, waewaga pead sa sest sõma keik omma ello aia; ja kibbowitsis ja ohhakaid peab ta sulle kaswatama, ja sinna pead wälja rohitud sõma: omma palle higgsi sees pead sa leiba sõma, senni kui sa jälle mullaks saad, sest sest sammast olled sa woetud. Sest sinna olled põrim, ja pead jälle põrimuks sama.

Kolmandamaks.

(Kui teie omma abbiello Jummal tahtmisse järrele hakkate ja aiate) siis peab se teie rõõm olema, et teie teate ja usute, et teie abbiello on Jummal meele pärrast, sest nenda on kirjutud: Jummal loi se innimesse omma nõo järrele, Jummal nõo järrele loi Ta tedda: mehhets ja naesets loi temma neid, ja Jummal õnnistas neid, ja Jummal ütles neile: tehke suggu ja teid sago paljo, ja täitke se Ma täis, ja saatke sedda ennest alla, ja wallitsege ülle kallade mis merres, ja ülle lindude mis taewa al, ja keik ülle ellajatte, mis Ma peal liguwad. Ja Jummal watas keige se peäle, mis Ta olli teinud, ja wata, se olli wägga hea.

Sepärrast ütles ka funningas Salomon: Kes ühhe hea naese saab, se saab hea asja, ja saab Issandalt õnnistust.

Pallugem.

Oh armolinne Issand Jummal! Kes sa meest

ja naest olle lonud, ja abbiello seadnud, ja peäs
legi ihho souga õnnistanud, ja se läbbi sedda tal-
laja asja ennerähhendanud, et sinno armas Poeg
JEsus Kristus omma prudi, selle pühha risti-ko-
gedusse, peigmes piddi ollema: meie pallume
sinno pohjaruma armo: ärra lasse sedda abbiel-
lo mitte hukka ja nurja miinna, waid pühhitse ja
hoia sedda meie seas, ja anna sellesinnatseie ab-
biello-rahwale armo, ihho ja hinge polest, et nem-
mad wottaßid sind karta ja armastada, ja sinno
rahho sees ühhomelelissed olla JEsusse Kristusse
meie JEsanda läbbi, Amen.

Jssa meie, kes sa olled taewas n. t. s.

Jehowa õnnistago teid ja hoidko
teid.

Jehowa lasko omma palle paista
teie peale, ja olgo teile armo-
linne,

Jehowa tõstko omma palle teie
peale, ja andko teie rahho!

Se armolõne Jummal andko teile armo, et
teie omma abbiello Jummalala tahtmissse järrele
woiksite hakkada ja aiada, ja sedda õnne, mis
Jummal wagga abbiello rahwale on tootanud,
sada. Jummalala pühha Baum juhhatago
teid õige teie, Amen.

Rist.

Ristmisse Sannad.

Selle kolm-aino Jummalä,
Jummalä se Issa, Jummalä se Poia
ja Jummalä se pühha Waimo
nimmel, Amen.

Mis peab lapse nimmi ollema?

Minne ärra sinna rojane waim, ja
anna maad pühhale Waimule! N. N.
Wotta pühha risti-täht omma otsa ja
omma riina ette.

Ühheks meletulletamisseks,

Et sind ristitakse Kristusse peäle, kes
sinno heaks risti lödud, ja et sinna kei-
gest pead ossa sama, mis Kristus omma
kannatamisse ja surma läbbi sinnule on
saatnud; ja et sinna kannatlikko südda-
mega keik risti surmani pead kandma,
mis temma sinno peäle panneb.

Pallugem:

Oh keigewäggewam, iggawenne
Jummal, meie Jesanda Jesusse Kris-
tusse Issa, minna hüan sind appi se-
natse sinno sullase N. N. (ümhardaja
N. N.) pärrast, kes sinno ristmisse ande
pallub, ja sinno iggawest armo, waimo-
likko uesündimisse läbbi tahhab. Wöt-
ta tedda wasto, Jesand, nenda kui
sinna olled ütelnud: palluge, siis peab

teile antama, otsige, siis peate teie leidma, Kopputage, siis peab teile lahti tehtama. Sepärrast anna nüüd sedda head sellele, kes pallub, ja te üks lahti sellele, kes kopputab, et temma se raewase pessemisse iggawest õnnistust woiks sada, ja sinno iggawest riki värri-da, mis sinna armust olled tootanud, JEsusse Kristusse meie JEsanda läbbi Amen.

Pallugem weel:

Oh keigewäggewam, iggawenne Zum-mal, kes sinna wee-uwputusse läbbi om-ma kange kohto pärrast sedda usimatta ilma olled ärrawputanud, ja sedda us-likko Noa kahheksakesi omma sure armo pärrast hoidnud, ja sedda kangekaelast Barao keige temma wäega punnase merresse ärrawputanud, ja omma Is-raeli rahwast kuitwalt läbbi saatnud, ja olled sega omma ristmisse pessemist, mis pärrast pididi tulles, enne tähhenda-nud, ja omma armsa Poia meie JEsanda JEsusse Kristusse ristmisse läbbi sedda Jordanit ja keik wet õnsaks ja rohkeks ärrapessemiseks olled pühhitsenud ja seadnud. Meie pallume sesinnatse sinno Poia pärrast sinno pohjatuma armo,
hal

hallasta sesinnatse omma sullase N. N. (ümardaja N. N.) peale, ja õnnista tedda õige ussoga waimus, et sesinnatse õnsa wee läbbi temma sees woiks ärra-
 uppuda ja kadduda keik, mis temmale Adamast on sündinud, ja mis temma ka isse se peale on teinud, et temma usk-
 matumatte arrust woiks ärralahkuda, pühha risti koggodusse laewa sees kui-
 walt rahhul olla, ja iggal aial tulline waimus, rõmus lotusses, sinno pühha
 nimme õiete tunda, karta ja armasta-
 da, et temma keige usklikkudega iggawest
 ello woib sada, kui sinna olled tootanud
 JEsusse Kristusse meie Jssanda pär-
 rast.

Minna wainun sind ärra, sinna ro-
 jane waim, Jummal se Jssa, ja se
 Poia, ja se pühha Waimo nimmel, et
 sinna ärralahhad sesinnatsest JEsu
 Kristusse sullasest, (ümardajast)
 mega N. Amen.

Kuulgem pühha Markusse pühha Ewangeliummi.

Ja nemmad tõid lapsokessi JEsusse
 jure, et temma neisse pididi puutma;
 agga Jüngrid sõitlesid neid, kes neid
 temma jure tõid. Agga kui JEsus sedda

näggi, sai temma meel wägga haigeks, ja ütles neile: Laske need lapsokessed minn no juure tulla, ja ärge keelge neid mitte; sest niisugaste wärralt on Jummalal riik. Tõest minna ütlen teile: kes ial Jummalal riki wasto ei wotta kui lapsokse, se ei sa mitte seana sisse. Ja temma wõttis neid sülesse ja pani käed nende peäle, ja õnnistas neid.

P. Ilugem:

Jõsa meie, kes sa olled taewas n. t. s.

Se Jõsand hoidko sinno sissetulles mist ja wäljaminnemist nõud ja iggawest, Amen.

N. Kas sinna wañnud ärra kurratit?

Jah minna wañnun tedda ärra.

Ja keik temma tööd ja teggo?

Jah.

Ja keik temma asjad ja kombes?

Jah.

N. Kas sinna usiud Jummalal se Jõsa Teigewagawama taewa ja Ma Loja sisse?

Jah minna ussun

N. Kas sinna usiud Jõsusse Kristusse temma aino Poia meie Jõsanda sisse, kes on sadud pühhasi Waimust, ilmale todud neisut Mariast, kannatanud W...susse Pilatusse al, risti peäle wõ-

dud,